

KİTAP

kültür-yaşam

kenan yavuz

**köklere
saygıyla
gelen başarı**

Sağlıklı yaşam ve gıda ilişkisine dair çalışmalarıyla ses getiren ünlü akademisyen **Dr. Nina Shapiro**'nun çocuk beslenmesine yönelik kitapları şimdi Türkçe'de.

Sağlıklı Yaşam hakkında bir yol haritası olan kitaplar Mart ayında Sabri Ülker Vakfı kalitesiyle tüm Şok Marketler'de ve online kitapçılarda!

mustafakemalçolak

mcolak@dunya.com

köklerimizle bağımız kopmasın istedik, güzelliklere ve güzel insanlara mekân olmak istedik

Türkiye, son yıllarda müzecilik faaliyetleriyle ön plana çıkıyor. Müzecilik alanındaki bu olumlu ilerleyişe özel sektör de önemli katkılarda bulunuyor. Üstelik özel sektör sadece büyük metropol şehirlerle sınırlı kalmayıp Anadolu'da da dünya çapında müzelerin kurulmasına önyak oluyor. Bunlardan biri de Bayburt'taki Kenan Yavuz Etnografya Müzesi. Yerel değerleri küresele taşıyan müze, 2021 yılında Avrupa Müze Forumu tarafından Avrupa'da Yılın Müzesi seçilirken, İtalya'nın en çok okunan gazetesi Corriere della Sera tarafından da dünyada gezilmesi tavsiye edilen yedi müzeden biri olarak gösterildi.

Bayburt'un Beşpınar köyünde iş insanı **Kenan Yavuz** tarafından kurulan Kenan Yavuz Etnografya Müzesi, Anadolu'nun sınırlarını aşmış kısa sürede dünyanın en gözde müzeleri arasına girdi, uluslararası ödüllere uzandı. Kenan Yavuz tarafından doğup büyüdüğü topraklara armağan edilen müze, yerel değerleri başarılı bir biçimde uluslararası boyuta taşıdı.

Bayburt/Beşpınar köyünde yer alan ve köylerden toplanan 5 bin ton moloz taşın kullanıldığı müzenin kuruluş öyküsünü Kenan Yavuz, "âdeta bir sürükleniş hikâyesi" olarak tanımlıyor. "Doğal süreç-

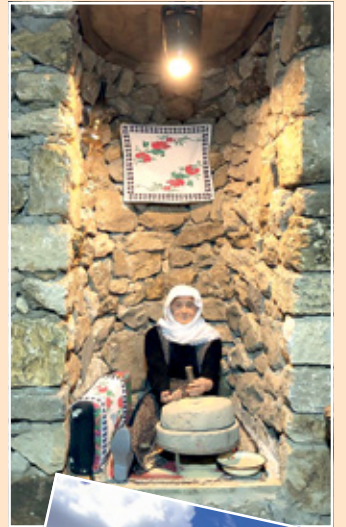
leri içerisinde gelişen, yerel halkın sahiplenmesi, beğenisi ve takdirleriyle büyümeye başlayan bir hikâyeyiz" diyen Yavuz ve şöyle devam ediyor:

"2012'de köyümüzde kırılıp dökülen eşyaları korumak için başlattığımız süreç, zaman içerisinde önce bir kültür evine daha sonra da müzeye dönüştü. Binlerce insanın ziyareti, beğenisi ve duygularıyla insanların geçmişleriyle karşılaşmaları, kendilerinden bir parçayla buluşmaları, müzemizin temel büyüme motivasyonu oldu. Yaptığımız her proje bir başka projenin önünü açtı ve 10 yıllık bir süre sonunda en prestijli uluslararası platformlarda kabul ve karşılık gördü."

hayalinde hep bayburt vardı

Müze kurucusu Kenan Yavuz, çocukluk yıllarının Bayburt'unu anlatırken, müze hayalinin doğuşunu da aktarıyor:

"O topraklarda doğan her çocuğun hayali şehre gitmek ve hayatını kurtarmaktı. Modern yaşamın temel unsurları olan elektrik, iletişim araçları, sosyal mekânların olmadığı bir ortamdan ayrılma tutkusu her genç için son derece anlaşılabilir bir amaçtı. Benim çocukluk ve gençliğim de aynı hayalle geçti. Ama kurduğum her hayalin sonunda köyüme dönüş yapmak vardı benim hayallerimde. Şehre gideceğim, okuyacağım, başarılı olacağım, köyüme dönüp bir şey yapacağım." →

Türkiye'nin ve dünyanın en büyük şirketlerinde yöneticilik yapan Kenan Yavuz, hiçbir zaman doğup büyüdüğü topraklardan kopmadı. Nitekim eşi **Sibel Yavuz** ile birlikte 2012 yılında ailelerin bir araya gelerek konaklayabilmesi için köyde bir konak inşa ettirdi. Bu konak bayramlaşmalardan türkü gecelerine, bahçedeki amfi-tiyatro çocuk gösterilerinden folklor gecelerine kadar pek çok etkinliğe ev sahipliği yaptı.

kültür evinden müzeye...

Her şey mütevazı şartlarda başladı. Bir nevi hobi, merak işi olarak görüldü. Başta kendi ailesinin ve komşularının yıllara meydan okumuş ev eşyaları, tarım aletleri bir araya getirildi. 2013 yılında, Kenan Bey'in doğup büyüdüğü fakat yıllar içinde değişime uğramış olan evin benzeri köylerden, terk edilmiş, harabe olmuş evlerden orijinal taş ve ahşap malzeme toplanarak aslına birebir uygun olarak tekrar inşa edildi. Aileye, köye ve bölgeye ait her şeyin sergilenebileceği 50 metrekarelik bir sergi salonu bulunan bu konak, köyün kültür merkezine dönüştü.

Sergi salonuna gelip kendinden, geçmişinden pek çokkanı bulan halkın ilgi ve desteği gün geçtikçe arttı. Kültür evi 2019 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'na, Kenan Yavuz Etnografya Müzesi olarak tescillendi. Başlanılan eserlerle ciddi bir kültürel varlığa, eşine az rastlanan bir zenginliğe dönüşen müze tanımı, kurucuların yeni hedeflerle yol çıkmalarına da vesile oldu. Yürütülen disiplinli ve titiz çalışmaların ardından Bayburt'tan dünyaya uzanan büyük bir başarı öyküsü iki yıl gibikısa bir sürecin ardından ortaya kondu.

Bayburtlu iş insanı Kenan Yavuz'un doğup büyüdüğü Demirözü ilçesine bağlı Beşpınar köyünde hayata geçirdiği Etnografya Müzesi, bugün arkasına aldığı güçle âdeta ziyaretçi akınına uğruyor. 15 bin metrekare alan üzerine kurulan müze, yurt içinden olduğu kadar dünya coğrafyalarından da ziyaretçi çekiyor.

kuruluş hikâyesi belgesele dönüştü

Müzenin kuruluş hikâyesi, Habitat TV yapımı ve **Serhan Bali** seslendirmesiyle belgesel de yapıldı. "Bir Sahiplenme Hikâyesi" isimli belgeselin gala gösterimi, Grand Pera Emek Sahnesi'nde düzenlenen bir davetle gerçekleştirildi. Ön gösterime iş, sanat, basın ve cemiyet dünyasından birçok isim katıldı. Kenan Yavuz Kültür Vakfı Başkanı, müzenin kurucusu ve iş insanı **Kenan Yavuz**, etkinlikte yaptığı konuşmada, şunları söyledi:

"Köklerimizle bağımız kopmasın istedik, güzelliklere ve güzel insanlara mekân olmak istedik. 70 yıldan bu yana hiç hız kesmeden devam eden iç göç artık dursun, gençlerimiz doğdukları yerde doysun istedik."

ruhumuz betonlara sıkışmamalı

Kenan Yavuz'a göre kendi köyünden kendi toprağından, kendi özünden ve kokusundan neşet etmiş insanlar, kendi kökleri ile buluşmadıkları sürece Anadolu'daki tahribat ne yazık ki devam edecek:

"Kalkınma, sadece yol, su, elektrik üzerinden okunur ise nitelikli ve sürdürülebilir bir kalkınma olamayacaktır. Toprağın ruhunu, dokusunu, estetiğini, evlatlarının yeteneklerini, hikâyelerini, masallarını, sohbetlerini, türkülerini, ezgilerini görünür ve yaşanır kılamazsak, medeniyetimizin özü ve ruhu betonların arasına sıkışıp kalacaktır... Aynıleşmiş, mekanikleşmiş, çelik kapılar ardına saklanmış, birbirinden ürken ve çekinen bir toplumsal yapıya doğru hızla sürükleniyoruz. Evden çıkarken kilitlenmeyen kapılarımız gitti, şimdi üç kilit üst üste vurulan çelik kapılar geldi, her şeyin en güzelinin saklandığı misafir geleneği gitti, 'aman kimse gelmesin' diyen bir anlayış geldi."

"benim için bir rüya gibi"

"Köyüme, toprağıma, köklerime olan sevdama ete kemiğe büründürmek için inşa ettiğimiz müzemizin geldiği nokta benim için âdeta bir rüya gibi" diyor Kenan Yavuz. Müzenin temsil ettiği misyonun tescil edildiğini, 2021 yılında Avrupa'da Yılın Müzesi Ödülü ile taçlandığını belirtiyor. Yavuz, "Kültür derinliğini görünür kılmakta ortaya koyduğumuz başarılı projelere, muhteşem sadelik ve yerel halk ile birlikte oluşturduğumuz entegrasyon başarısı, bizi ödüle taşıyan temel özelliklerimiz oldu" diyor.

KURUKAHVECİ MEHMET EFENDİ MAHDUMLARI'NIN 150 YILI

Kurukahveci Mehmet Efendi Mahdumları'nın 150 Yılı kitabı,
ilk kez yayımlanan tarihî belge ve fotoğraflar eşliğinde
Türkiye'nin en ünlü kahve markasının ilginç hikâyesine şahitlik ediyor.

KİTAPÇILARDA VE ONLINE SATIŞ KANALLARINDA.

Yurtdışındaki birçok kültürel kurumdan işbirliği teklifleri, uluslararası kültürel içerikli zirvelerden davet aldık. Önümüzdeki dönemlerde Anadolu'nun kadim kültürünü tüm dünyaya tanıtmak için tüm kapılar bize açıldı.

müze statüsü de ödül de yavuz ailesi için sürpriz oldu

Müze olmak için gerekli koşullar Kültür ve Turizm Bakanlığı standartlarıyla gerçekleşiyor. Yavuz Ailesi, kültür evi olarak hizmete sundukları alanın müze koşullarına uygun olduğunu Kültür Bakanlığı tarafından yapılan denetimle öğrenir ve büyük mutluluk yaşar. Müze statüsü kazanmaları gibi uluslararası ödül almaları da onlar için sürpriz olur aslında. 2019 yılı sonuna doğru resmi müze olduktan sonra 2021 yılında ödüle uzanmaları, Avrupa Müze Forumu tarihinde bir rekor olur. Forum'da ödül açıklaması yaparlarken bu detaya dikkat çeker, 2012 yılında başlayan yolculuklarında 2020 yılına kadar olan zaman diliminde yaptıkları ve gerçekleştirdikleri projeleri anlatır ve gösterirler.

"Biz bu çalışmaların uluslararası planda bir karşılığı olduğunu bilmiyorduk. Kendiliğinden olan bir süreç oldu" diyor Kenan Yavuz ve şöyle devam ediyor:

dünyanın kapıları açıldı

"Kültür mirasımıza odaklanmak bizim temel amacımızdı. Bu amaç için yaptıklarımızın bizi böyle bir ödüle ulaştırması sürpriz oldu. Resmi müze statüsü aldıktan sonra kurumsal yapımızı güçlendirmemiz, Danışma Kurulu ile genişlememiz ve daha sistematik bir yapıya kavuşmamız, ödüle ulaşmamızı kolaylaştıran en önemli açılımlarımız oldu. Ödül sonrası gerek yurtiçinde gerek yurtdışında bize karşı büyük bir ilgi uyandı. Bürokrasi ve yerel devlet organları, müzemizin bulunduğu bölgenin altyapısını güçlendirici çalışmalar yaptılar. Ziyaretçi sayımız katlandı. Basın yayın organlarında görünür olduk ve müzemizin vermek istediği mesajları çok daha etkin bir şekilde verebildik. Yurtdışındaki birçok kültürel kurumdan işbirliği teklifleri, uluslararası kültürel içerikli zirvelerden davet aldık. Önümüzdeki dönemlerde Anadolu'nun kadim kültürünü tüm dünyaya tanıtmak için tüm kapılar bize açıldı."

ödüle uzanan yolculuk

Resmi müze statüsünü 2019 yılında kazanan Etnografya Müzesi, 2021 yılında Avrupa Konseyi şemsiyesi altında Avrupa Müze Forumu'nun düzenlediği, EMYA (Avrupa'da Yılın Müzesi) ödül sürecinde finalist oldu. Finale kalma süreci ise 2020 Eylül ayında EMYA Jürisi tarafından gerçekleştirilen müze ziyareti sonrasında gerçekleşti. Avrupa çevresinden 90'ın üzerinde müzenin arasından Kenan

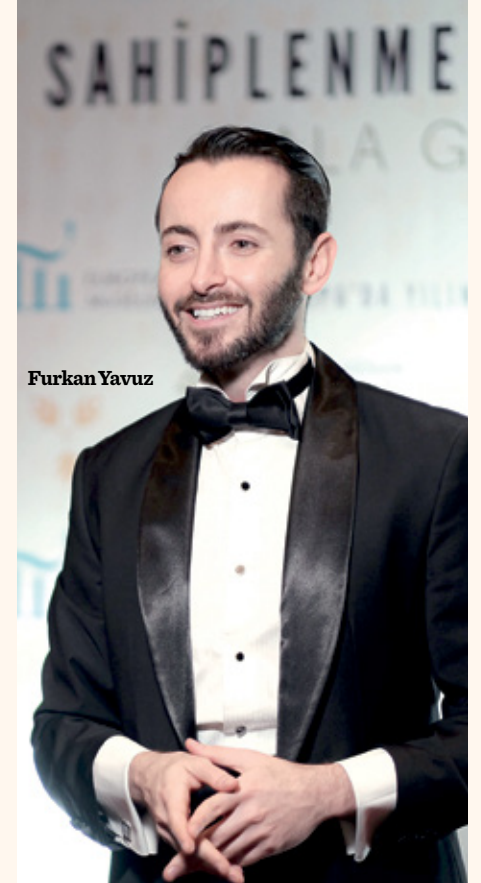

Yavuz Etnografya Müzesi finale kalan 27 müzeden biri oldu. Mayıs 2021'de gerçekleştirilen ödül töreninde ise 6 ana ödülden biri olan Avrupa'da Yılın Müzesi Silletto Ödülü, Kenan Yavuz Etnografya Müzesi'ne verildi.

ödül'le sorumluluğumuz daha da arttı

Kenan Yavuz Etnografya Müzesi Yönetim Kurulu Üyesi ve Dış İlişkiler Sorumlusu **Furkan Yavuz**, 2021 Aralık ayında ödül devir teslimi gerçekleştirmek amacıyla, aynı ödülü 2020 yılında kazanan Dublin'deki "14 Henrietta Street" Müzesi'ni ziyaret etti. Silletto Trust tarafından verilen sanat eseri, Dublin'den yola çıkarak sergilenmek üzere Bayburt'a getirildi. Yılın müzesi ödülünü teslim alan Müze Temsilcisi Furkan Yavuz, şunları söylüyor:

"2021 Yılı Avrupa'da Yılın Müzesi Ödülü prosedür gereği 2022 yılında müzemizde sergileniyor, Mayıs 2022'de Estonya'da gerçekleşecek olan EMYA 2022 Ödül törenine davetliyiz. Ödül töreninde müzemizi tanıtıcı konuşma yapacak, ödülü yeni sahibine teslim edeceğiz. Avrupa Müze Forumu bizlerin diğer Avrupa müzelerine ayrı bir konferans daha vermemizi rica ettiler, bizler de kabul ettik. Kültür mirası kategorisinde daha önce ödül alan müzeler ve diğer kategorilerdeki ödüllü müzelerle bir platform oluşturarak çalışmalar yapmak istiyoruz. Ödülün bizden önceki sahibi '14 Henrietta Street' Müzesi başta olmak üzere yapacağımız işbirliği ile ülkemizi temsil etme kabiliyetimizi geliştirmek istiyoruz. Kendi köyümüze kurduğumuz müzemizin, dünyanın en prestijli ödülü ile taçlanmış olması, çok daha ileri çalışmalar yapma noktasında bize sorumluluk yüklüyor."

Furkan Yavuz

BURSA 19.

KITAP

FUARI

kitapfuari

tuyapkitapfuari

www.bursakitapfuari.com

11-20 MART 2022

Ziyaret Saatleri: 10.00 - 19.30
(20 Mart 2022, 10.00 - 19.00)

TÜYAP

BURSA

TÜYAP BURSA ULUSLARARASI FUAR VE KONGRE MERKEZİ

Altınova Mah. Fuar Cad. 25/1 16250, Osmangazi / Bursa

"Bursa'nın Gücü"

AYIN KONUĞU

KITAP
DÜNYA kültür-yaşam

dünya müzecilik anlayışına yeni bir bakış açısı getiriyoruz

Müze kurucusu **Kenan Yavuz**, Avrupa'da Yılın Müzesi Silletto Ödülü'nü, Silletto Trust Üyesi **Carol Jackson** ve EMYA Jüri Üyesi **Dina Sorokina**'nın elinden alırken yaptığı açıklamada, şunları söyledi:

"Doğup büyüdüğüm topraklara borcumu ödemek amacıyla sosyal sorumluluk projesi olarak on yıllık bir emek sonucu ailemle birlikte kurduğum müzenin, uluslararası alanda böylesine büyük bir ödül ile taçlandırılmış olmasından gurur duyduk. Amacımız; Anadolu'nun kültür mirasını ve büyük medeniyetimizin izlerini geçmişten geleceğe taşımaktır. Değişmemesi gereken güzelliklerimizi korumak ve zaman-mekân ilişkisi içerisinde yeni nesillerin dimağında canlı tutmak zorundayız. Zira, mekân olmadan medeniyetimizi yeni kuşakları hafızasına naksetmek mümkün olmayacaktır. Dünya müzecilik anlayışına yepyeni bir bakış açısı getirmeye çalışıyoruz. Yaşanmışlıktan hareket ederek, köylerimizde virane olan evlerden topladığımız taşlar ve ahşaplar ile 26 farklı mekândan oluşan 15 bin metre kare büyüklüğe ulaşan bir köy inşa ettik."

hedef, kültür ve deneyim turizmine öncülük

Müze kurucusu Kenan Yavuz'un, Avrupa'da Yılın Müzesi Silletto Ödülü'nü alırken

yaptığı konuşmadan bir başka çarpıcı bölümü de paylaşmakta fayda var:

"Gördüğümüz yoğun ilgi ve talep nedeniyle, Selçuklu mimarisini 'han' şeklinde bir konaklama tesisi de inşa ettik. Kültür ve deneyim turizmine öncülük edecek tesisimize 'Taşların Konuştuğu Mekân Loru Han' ismini verdik. Bayburt'un kadim kültürünü, Dedem Korkut'u, Şair Zihni'yi, Ağlar Baba'yı tanıttık, yerel folklorumuzun tüm inceliklerini, dokusunu ve kokusunu müze ziyaretçileri ve misafirleri ile paylaşacak, onların birer kültür elçisi olarak Bayburt'tan ayrılmalarını sağlamaya gayret edeceğiz."

müzeler, hatırlattığını yaşatmalı da

Müzeler için "sadece hatırlatması yetmez müzelerin" diyor Kenan Yavuz, hatırlattığını yaşatması gerektiğine de vurgu yapıyor. Bu vizyon ile hareket eden Kenan Yavuz Etnografya Müzesi, her yıl Anadolu'nun kadim kültürünü yaptığı etkinlikler ile görünür ve tekrar yaşanır kılıyor. Harman Festivali, İmece ile Hasat Festivali, ağız barı ve düğün gelenekleri gibi birçok etkinliğe ev sahipliği yapıyor. Köy insanının, şehir insanının, yerlinin yabancıların, her milletten ziyaretçilerinin deneyimlemelerine imkân sağlıyor. Klasik müzikten türkiye uzanan konserler, açık hava sinema geceleri, tandırda ekmek ziyafetleri, yemek pişirmeler, paylaşımlar, sıra geceleri müzede vakitsiz, programsız karşılaşılabilecek etkinlikler olarak öne çıkıyor.

köyden kente göçe çözüm arayışı

Kenan Yavuz Etnografya Müzesi, köyden kente göçün kültürel ve sosyal problemlerini gündeme getirmeyi amaçlıyor. Uluslararası başarısıyla birlikte yereldeki etkisini güçlendirmekte olan müze, çeşitli çözüm ortaklıklarıyla projelerini genişletmeye ve geliştirmeye devam etmek istiyor. 21 Mayıs 2022'de

İstanbul'da lansman gecesi düzenleyecek olan Kenan Yavuz Etnografya Müzesi, sanat ve iş dünyasının yanı sıra bugüne kadar tüm EMYA Ödüllü Avrupa müzelerinin temsilcilerinin, Silletto Ailesi'nin ve EMYA yönetiminin de davet edileceği organizasyon için çalışmalarına devam ediyor.

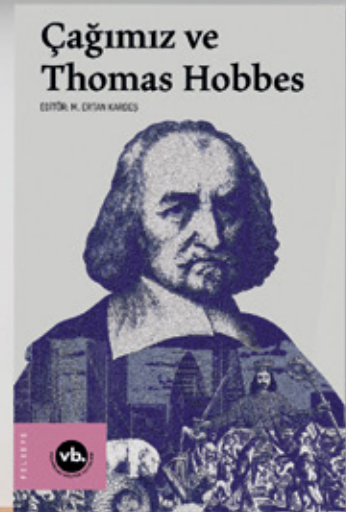
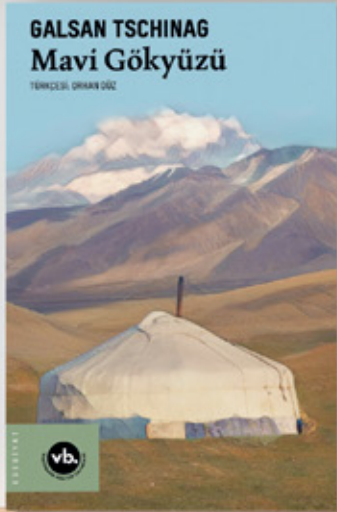

Soldan sağa:
Furkan Yavuz,
Sibel Yavuz,
Kenan Yavuz,
İrfan Onur Yavuz,
Gözde Dönmez Yavuz.

VakıfBank Kültür Yayınları'ndan yepyeni kitaplar, yepyeni dünyalar...

Okuyun #vebenzersiz olun.

vbky.com.tr

/vakifbankkulturyayinlari

/VakıfBank Kültür Yayınları

/VakifBankKY

/VakıfBank Kültür Yayınları

osmans.arolat

osman.arolat@dunya.com

MUHSİN/SAHNEDE
İŞİLTİLİ BİRİZ, ORHAN BAHTİYAR,
INKILÂP KİTABEVİ, 334S.

tiyatro aşkına adanmış bir hayat muhsin ertuğrul...

Yeryer abartılı olsa da Orhan Bahtiyar'ın belgesel niteliği ağır basan Muhsin kitabı çok önemli bir tiyatro adamı Muhsin Ertuğrul'un tutkulu tiyatro yaşamı üzerine önemli konuları öğrenmemize imkân veriyor.

Orhan Bahtiyar'ın çeşitli kaynaklara dayanarak kaleme aldığı *Muhsin* isimli kitabında önemli sanat insanı **Muhsin Ertuğrul**'un tutkulu bir tiyatrocunun hayatını ele alıyor. Tiyatro uğruna 16 yaşında evini terk eden Muhsin, parasızlık, açlık, yoksulluk içerisinde yaşadığı günlerde tiyatro aşkıyla hiç vazgeçmiyor.

16 yaşında babasını kaybettikten sonra Üsküdar'da eniştesi ve ablasıyla oturduğu evde ismi bir tiyatro afişinde yer alınca eniştesi kızgınlıkla "Buradaki Ertuğrul Muhsin sen misin?" diyor. "Evet benim..." cevabını verip tiyatroyu kendisi için "gelip geçici bir heves" olmadığı ortaya çıkınca gece yarısı çocuk yaşta evi terk etmek zorunda kalır...

Muhsin hayranı olduğu aktör **Vahram Papazyan**'a gider. "Evinin yolunu mu şaşırдың?" sorusuyla karşılaşınca "Evi tiyatro için" terk ettiğini söyler. Vahram'ın o gün söylediği, "Tiyatro yapacaksa Avrupa'ya gitmelisin, orada sahneye çıkmahısın" sözü kulağına küpe olur. Bir süre İstanbul'da özel tiyatrolarda ve Dârülbedayi'de çalıştıktan sonra, Paris'e gitmek istediğini öğrenen ağabeyi Doktor **Reşit Bey** ona, Marsilya'ya gemi ile gidiş-dönüş bileti ile bir zarfta bir miktar harçlık verir.

Kıt imkânlarının önemli bölümünü tiyatroya ayırmaya ayıran Muhlis, Fransızca ders almak için parasının yetmeyeceğini düşünüp adliyede dava izleyerek dil eksikliğini gidermek ister. Adliye sarayına girmek için yolararken kapı önünde annesi Türk olan kendinden birkaç yaş büyük Avukat **Bihter**'le karşılaşır. Aralarında sıkı bir dostluk başlar.

Muhsin kısıtlı imkân olduğu için sabah kaldığı pansiyondan cebine koyduğu ekmeklere katık olarak kestane alıp öğle yemeğini geçiştirirken, akşamları tiyatro biletlerine

para vermekten geri durmaz. Ama bir süre sonra parası bitince dönüş biletini kullanarak yurda döner. İstanbul'da arkadaşları **Behsat, Galip, Sena Mannik** ile kumpanya kurup bir süre oyunlar oynadıktan sonra bir kez daha tiyatro öğrenme aşkına Paris'in yolunu tutar.

Ardından Birinci Cihan Savaşı sırasında bu kez Almanya'da tiyatro ve sinema çalışmaları yapar. Türkiye'ye dönüp Dârülbedayi'de göreve başlar. Yurt dışında öğrendiklerini uygulamak ister.

Sonra, sinema işletmecisi iki kardeşin önerisiyle İstanbul'un işgali döneminde kıt imkânlarla çok zor şartlarda filmler çeker, Oyunlar, senaryolar yazar, oynar.

Bu dönemde Bihter'le ilişkisi devam eder. Hasta olan Bihter'le önce Almanya, sonra Türkiye'de bir arada olur. Bihter'le birlikte Türkiye'ye gelip **Mustafa Kemal**'in eylemine katılan Alman Yüzbaşı **Hans Tröst** ile de yakın dost olur. Bu dostluk Kurtuluş Savaşı sırasında Bihter'in Yunan uçağının evini bombalamasıyla ölümü sonrasında da sürer.

Yeryer abartılı olsa da Orhan Bahtiyar'ın belgesel niteliği ağır basan *Muhsin* kitabı çok önemli bir tiyatro adamı Muhsin Ertuğrul'un tutkulu tiyatro yaşamı üzerine önemli konuları öğrenmemize imkân veriyor.

ÖDÜL

naci girginsoy adına öykü ödülü

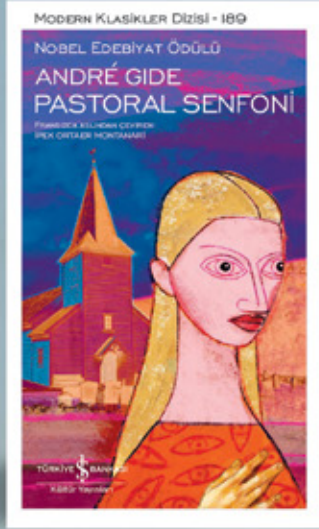
İzmit'te yaşamış ve 26 Haziran 1982 tarihinde yaşamını yitirmiş gazeteci, yazar **Naci Girginsoy**'un ölümünün 40. yıldönümü nedeniyle adına öykü ödülü kondu. Konuyla ilgili toplantıya İzmit Belediye Başkanı Av. **Fatma Kaplan Hürriyet**, yazarın kızı TÜYAP Tüm Fuarcılık Proje Grup Başkanı **Sunay Girgin**, Aydıllı Sanat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı **Suat Özdemir**, Aydıllı Sanat Derneği Yönetim Kurulu üyeleri, Ak-

çakoca Mahalle Muhtarı **Mehmet Şahin** ve çok sayıda misafir katıldı. Başkan Hürriyet, "İzmit sahip olduğu değerleri korumak zorunda" dedi. Öykü yarışmasına gönderilecek eserler seçici kurulda yer alan **Fatma Türk Kuşkaya**, Türkiye PEN Yazarlar Derneği İkinci Başkanı **Halil İbrahim Özcan**, Türkiye PEN Yazarlar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi **Zeynep Aliye, Öner Yağcı**, Prof. Dr. **Emin Sami Arısoy** ve **Ruhan Odabaş** tarafından değerlendirilecek.

Şahin ve çok sayıda misafir katıldı. Başkan Hürriyet, "İzmit sahip olduğu değerleri korumak zorunda" dedi. Öykü yarışmasına gönderilecek eserler seçici kurulda yer alan **Fatma Türk Kuşkaya**, Türkiye PEN Yazarlar Derneği İkinci Başkanı **Halil İbrahim Özcan**, Türkiye PEN Yazarlar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi **Zeynep Aliye, Öner Yağcı**, Prof. Dr. **Emin Sami Arısoy** ve **Ruhan Odabaş** tarafından değerlendirilecek. Son başvuru tarihi 2 Nisan olan yarışmanın sonuçları 16 Haziran'da açıklanacak. Ödül töreninin Naci Girginsoy'un ölüm yıl dönümü olan 26 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanıyor. Ödülle ilgili ayrıntılı bilgi, 0262 318 00 00 / 6067-6069-6073 dahili numaralı telefondan edinilebiliyor. Yarışmanın ödülleri ise şöyle: Birincilik 5 bin TL, ikincilik 3 bin TL, üçüncülük 2 bin TL. Seçici kurul tarafından belirlenen ilk 15 eser kitap haline getirilecek.

Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'ndan Yeni Eserler

Pastoral Senfoni
André Gide
Çev. İpek Ortaer Montanari
88 sayfa, Karton kapak 16 TL
Sert kapak 50 TL

Kadınlar Ülkesi
Charlotte Perkins Gilman
Çev. Ferit Burak Aydar
200 sayfa, Karton kapak 26 TL
Sert kapak 60 TL

Sefalet
Emine Semiye
240 sayfa, Karton kapak 24 TL
Sert kapak 60 TL

Cengiz Han'ın Taşları
Elçin
Çev. Azad Ağaoğlu
136 sayfa, 18 TL

Kıbrıs ve Diploması
Ertuğrul Kumcuoğlu
272 sayfa, 34 TL

Kurucusu olduğumuz İş Bankası Kültür Yayınları yeni kitaplarla büyümeye devam ediyor.

cem kozlu'nun 40 yaşını dolduran 'uzun satar'ı...

hakan guldag

hakan.guldag@dunya.com

KİTAP
DÜNYA kültür-yaşam

40'ıncı yaşına giren Uluslararası Pazarlama, 15 baskı yaptı. Bu süreçte ticari alanda bir çok başdöndürücü dönüşüm de yaşandı. Dünyada ve Türkiye'deki yeniliklerin ve paradigma değişikliğinin de vurgulandığı bu son baskısı için, Uluslararası Pazarlama Dijitalleşen Dünyaya Yeni Yaklaşımlar başlığı uygun görülmüş. Son baskıda yapılan bir diğer değişiklik ise 'yerli' markalara ait örneklerin ağırlığını artırmak olmuş. Hem bölüm içlerinde hem de bölüm sonlarında bulunan vakalarda yerli başarı hikayelerine ve en iyi uygulama örneklerine yer veriliyor.

İhracat, 1980'li yıllarda Turgut Özal'ın 'dış açılma' dönemi ile birlikte ekonomi gündeminin ön sıralarına çıktı. 80'li yıllardan önce yüzde 90'ı tarımsal ürünlerden oluşan ve birkaç milyar doları geçmeyen Türkiye ihracatının bugün yüzde 90'ı sanayi ürünlerinden oluşuyor ve 250 milyar dolara koşuyor. Görünen o ki, bu yolculukta, 1982 yılında Cem Kozlu'nun kaleme aldığı ve Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'ndan yayımlanan Uluslararası Pazarlama kitabının da kayda değer bir katkısı var. Bu katkı hala da devam ediyor. Uluslararası Pazarlama bir "çok satar" değil ama kesinlikle bir 'uzun satar'... Yayımlandıktan 40 yıl sonra da dış ticaretimize katkı vermeye devam ediyor. Tabii, gözden geçirilmiş, yeni içeriği ile...

Meslektaşlarım Cem Kozlu'yu zannediyorum önce Komili'nin 1980'lerdeki başarılarına imza atan yönetici olarak bilir. Tabii daha sonra Türk Hava Yolları'nı dönüştüren bir yönetici olarak ekonomi muhabirlerinin takibine girdi. Sonra bu takip Coca-Cola'da sürdü... Kozlu, icra görevi olan Coca-Cola Grup Başkanlığı sırasında 51 ülkeden sorumluydu. Kısa bir dönem de TBMM'de görev yaptı. O dönemde siyasete ne kadar ısınabilmişti pek hatırlamıyorum ama Cem Kozlu'nun aktif olduğu bir başka alana dikkat çekmek istiyorum. Geçtiğimiz günlerde 11'inci kitabı yayımlandı. Dile kolay! Dahası, hala raflarda olan ilk kitabı *Uluslararası Pazarlama* da 40'ıncı yaş gününü kutladı. **Osman Arolat, Vahap Munyar** ve genç arkadaşımız **Mehmet Gülel**'in bulunduğu bir sohbetle Cem Kozlu'yla yazar kimliği üzerine konuştuk.

Nasıl yazmaya başladınız?

Yurt dışında üniversite eğitimimi tamamladıktan sonra yedi yıl uluslararası şirketlerin ihracat ve pazarlama birimlerinde çalıştım. 1976'da ülkeme döndüğümde baktım ki, Türkiye'nin o yılki 1.9 milyar dolarlık ihracatı son çalıştığım şirketin cirosunun üçte biri bile değil! Bu alanda bilgi ve deneyim eksikliği var. Uzun yıllar ülke içine kapanık yaşamış. Ekonomik modeli ihracat değil, ithal ikamesi üzerine kurulu. Boğaziçi Üniversitesi'nde İhracat İdaresi ve Uluslararası Pazarlama dersini vermeyi önerdim. Kabul edildi, öğrencilerden çok ilgi gördü. Onların talep ve teşvikiyle ders notlarım bir kitaba dönüştü. İş Kültür, 1982'de yayımlandı. Hala raflarda...

"Hala raflarda" dediniz. Bu bir rekor mu? Nasıl izah ediyorsunuz?

Evet, *Uluslararası Pazarlama* günümüze dek 7 kez güncellendi. Geliştirildi ve 15 basım yaptı. Sonuncusu yaklaşık bir yıl önceydi. Sektörde buna "uzun satar" deniyor. "Çok satar" değil ama "uzun satar"...

Bu ilk göz ağrınız galiba. Bu 'uzun satar'a daha ne kadar ömür biçtiniz?

Kendisini yenileyebileceği, güncel ve geçerli kalabileceği, fayda sağlayabileceği sürece yaşar. Onu yaşatmak için benden daha genç, güncel bilgileri ve gelecekle ilgili öngörülerini benimkilerden güçlü bir ortak aradım. Çok şanslıydım: Boğaziçi Üniversitesi'nde pazarlama bölümünde öğretim üyesi ve Analitik S Öngörü Merkezi'nin kurucu direktörü Hüseyin Karaca hocayı ikna edebildim. Dijital dünya, yapay zeka, büyük data gibi konularda Türkiye'de

tanıdığım en uzman kişi. Birlikte güncelledik. Benden sonra kitabı onunun yaşatacağına inanmıyorum.

İşin bu tarafı da ilginç. Var mı böyle başka örnekler, bir yazarın başladığı daha sonra başka birinin devam ettirdiği...

Amerika'da mevcut bazı örnekler var. Birlikte yazma sürecinde çok şey öğrendim ve haz aldım. Aramızda çok güzel dostluk doğdu.

Uluslararası Pazarlama ilk göz ağrınızdı ama ardından başka kitaplar da geldi. Hangisiydi?

Birer birer gidersek çok zaman alır. İsterseniz iki gruba ayırayım. İlk grupta gençlere, yöneticilere yararlı olacağını düşündüğüm *Liderin Takım Çantası*, sonra onu okuyanların telkinleriyle kaleme aldığım *Liderin Kitaplığı* ve *Kurumsal Kültür* gibi kitaplar var. *Liderin Takım Çantası* 'çok satar' oldu. Şirketlerle üniversitelere dönük bir seminerin çerçevesini oluşturdu. Bana da çok keyif verdi. Hala gençlerle aramda sohbet konusu oluyor.

İkinci grupta neler var?

İkinci grupta ülkeme fayda sağlayacağını düşündüğüm eserler var: *Sogo Şosa: Dış Açılmada Bir Japon Dersi*, *Türkiye Mucizesi İçin Vizyon Arayışları*, *Öfkeden Çözüme*, *Avrupa'ya Hayır Diyebilen Türkiye*...

Türk Hava Yolları'nı anlatan kitabınız var. Bulutların Üstüne Tırmanırken... Hangi duygularla yazdınız?

Özel ve kendine özgü... Çünkü odayında yaşadıklarım var ama öznesi ben değilim. THY'deki dönüşümü uyumlu bir kadro gerçekleştirdi. Başarılarının unutulmaması için kağıda dökmek onlara bir minnet

Dr. Cem Kozlu

Soldansıa: Hakan Güldağ,
Dr. Cem Kozlu, Osman Arolat,
Vahap Munyar, Mehmet Gülel.

Fotoğraflar: Mehmet Bars

borcumdu. Doğal olarak vitrinde genel müdür gözükür, sahne arkasında 7/24 koşturan kahramanlar çabuk unutulur. Çok severek yazdım. Sivil havacılık yüksek okullarında okutulduğu ve hala basılmaya devam ettiği için mutluyum. Havacılığın kamuoyunun ilgisini çeken sektörlerin başında olması ve sektörün hızlı büyümesi de bunda rol oynuyor.

Gelelim son kitabınıza... Diğerlerinden hayli farklı. Konuyu nasıl seçtiniz?

Konu beni seçti. Öznesi dedem. Özel bir insan... Birinci Dünya Savaşı boyunca cepheden cepheye koşmuş, kahramanlıklarından ötürü taltif edilmiş bir genç subay. Savaş sonrası yaklaşık iki yıl Avusturya ve Almanya'da radyoloji stajı yapmış. Türkiye'nin ilk röntgen profesörü olmuş, genç Cumhuriyetin tıp encümeni ve kongrelerinde uzun yıllar görev almış, eserler yayımlamış ama

radyumun etkileriyle genç yaşta hayata veda etmiş. Neneme aşık... Yurt dışındayken hemen her gün ona bir kartpostal

veya mektup yazmış. Ben sadece onların bir kısmını derleyerek bu ilginç hayatı ve o günlerin fotoğrafını günümüze taşımaya çalıştım.

11 kitaptan sonra metal yorgunluğu oluyor mu? Yoksa sırada yeni bir yapıt var mı?

Evet ve evet. Türkiye konusunda metal yorgunluğu, daha doğrusu ilk defa bir bedbinlik söz konusu. Sorunlar ve çözümler yıllardır didik didik incelendi. Çözümler biliniyor ama uygulanmıyor. *Öfkeden Çözüm'e* de kaçırdığımız trenleri, yani fırsatları sıralamıştım. Geçenlerde Sayın Cumhurbaşkanı da bir treni daha kaçırdığımızı söyledi.

Ülkenin gelişmesinin yolu özünde kişilerin, kurumların ve kentlerin gelişmesinden geçiyor. Belki bunlara biraz daha kafa yorarım.

Yoksa bir polisiye mi yazsam, dostum Mahfi Eđilmez gibi?

Uluslararası Pazarlama'nın temel amacı, ürettikleri ürün ve hizmetlerle uluslararası pazarlara açılmayı hedefleyen şirketlerin yöneticilerine ve uluslararası ticaret alanında kendini geliştirmek isteyen üniversite öğrencilerine yararlı olabilmek. Uluslararası pazarlamanın strateji, yöntem ve süreçlerini tanıtıyor. Bu kaynak kitapta, Endüstri 4.0, yapay zeka, büyük veri, kitle kaynak, nesnelerin interneti, blok zincir ve pazarlama bilgi sistemleri gibi iş hayatına giren kavramların pazarlama alanına yansımaları üzerine detaylı aktarımlar yapılıyor.

Dr. Cem Kozlu

Denison Üniversitesi'nden lisans, Stanford Üniversitesi'nden MBA, Boğaziçi Üniversitesi'nden doktora derecelerini aldı. ABD'de NCR, İsviçre'de Procter S Gamble şirketlerinde yönetici olarak çalıştı. Komili'nin 12 yıl süreyle genel müdürlüğünü yaptı. 1988-1991 yılları arasında Türk Hava Yolları'nın Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. 1990'da Avrupa Hava Yolları Birliği (AEA) Başkanı oldu. 1991-95 döneminde milletvekilliği yaptı. 1997-2003 arasında yeniden THY Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüttü. 1996'dan bu yana The Coca-Cola Company'de farklı görevlerde bulundu. Halen bir çok şirkette danışmanlıkları, çeşitli kurum ve vakıflarda mütevellî heyeti üyesi olarak görev yapıyor. Yayımlanmış 11 kitabı, çok sayıda makalesi ve yönetimle ilgili TV dizileri bulunan Cem Kozlu, Global İlişkiler Forumu'nun Yönetim Kurulu Başkanı.

Dr. Hüseyin Sami Karaca

Lisans eğitimini Endüstri Mühendisliği alanında Purdue Üniversitesi'nde tamamladı. Doktora derecesini ise pazarlama alanında Kellogg School of Management, Northwestern Üniversitesi'nde yaptı. Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nde Pazarlama ana bilim dalı öğretim üyesi olarak görev yapıyor. Aynı üniversitenin bünyesinde faaliyet gösteren Analitik ve İlgörü Araştırma Merkezi'nin kurucusu ve direktörü. Veri bilimi, makine öğrenmesi, stratejik pazarlama, pazar araştırması, araştırma yöntemleri, fiyatlandırma stratejisi ile reklam ve sosyal medya stratejisi konulu dersler veriyor. Alanında öncü şirketler ile bir çok uygulamalı danışmanlık projesi yürütüyor.

handan sema ceylan

handan.ceylan@dunya.com

ataerki ve et yemek arasında bağlantı var mı?

Ismail Gezgin'in yazılarıyla zamanında ismi *NTV Tarih* olan şimdi adıyla *#Tarih* sayesinde tanıştım. Binlerce yıl önce yaşananları çok güzel bir dille anlatıyordu. Pandemi döneminde çıkan kitapları da bir o kadar dikkat çekici. Redingot Yayınevi'nden 2020'de çıkan *Homo Narrans: İnsan Niçin Anlatır?/Mit Masal ve Hikâyenin Arkeolojisi* kitabı "*İnsan neden hikâye anlatır?*" sorusuna yanıt arıyordu. 2021 Eylül'ünde çıkan *Uygarlaşan İstah: Atalarımız Nasıl Besleniyordu?* ise 12 bin yıl önce uygarlaşmamızın ardından, yani Neolitik çağdan bu yana insanın besinle kurduğu ilişkinin nasıl değiştiğini, ataerki ve et yemek arasında bir bağlantı olup olmadığını anlatıyor. Beslenme ve kapitalizm arasındaki ilişkiye de ışık tutuyor.

"yalnızca kadınlar ve çocuklar!"

Gemi batarken filikalara, savaş başladığında trenlere yaklaşan insanlara böyle bağırlı mı? Yalnızca kadınlar ve çocuklar! Edebiyattan bahsetmek için çok mu zor günlerdeyiz? Oysa her şeyin farkındayız tıpkı Bong Joon Ho gibi!

Mart ayı hemen yanı başımızdaki bir savaşın gölgesinde başladı. Güneyimizde neredeyse sürekli savaşlara, iç kavgalara alışmıştık! Bir kargo uçağının motoruna umutsuzca tutunan ve ölüme uçanlar artık eski bir hatıra... Tüm dünya Ortadoğu'da, Afganistan'da, Yemen'de olanlara uzun bir süredir kayıtsız. Bu coğrafyaların kaderi gibi görülen kardeş kami, bu kez kuzeyimizde akıyor. Bu iki komşu coğrafyamızda yaşananlara tamamen zıt tepkiler ise Batı'nın iki yüz lülüğünü bir kez daha ortaya koyuyor.

İçimizyarak izlediğimiz onlarca savaş görüntüsü ve fotoğrafı arasında, Ukrayna'yı terk etmek zorunda kalan ve trenle ülkeden ayrılmaya hazırlanan ailesine belki de son kez bakan bir baba en unutulmazlarımız arasında. Uzun kuyruklar oluşturup trenlere doluşmak isteyenler de...

Banabir filmi anımsatıyor: *Snowpiercer*! Korece orijinal adıyla *Seolgunngnyeolcha*, dilimizce *Kar Küreyici*... 2013'te çekilen bu filmin yönetmenini tanıyoruz. **Bong Joon Ho**... 2019 yılında çektiği filmi *Parazit* en iyi yönetmen, en iyi film ve en iyi senaryo dallarında Oscar almıştı. Sınıfsal çelişkilerin canımızı en çok yakacak şekilde anlatıldığı *Parazit*'in ardından *Kar Küreyici* (ya da *Buz Kıvrıcı*, bizim dilimiz için *Kar Kıvrıcı*) çok uygun bir çeviri olmayacak) ikinci bir yüzleşme!

Ukrayna'dan kaçmaya çalışanların trenlere binebilmek için mücadele ettiği filmde çok *Snowpiercer*'in Netflix versiyonunu hatırlattı. Küresel ısınmayı engellemeye çalışan bilim insanlarının yanlışlıkla dünyayı aşırı derecede soğutmasının ardından bir girişimci *Snowpiercer* adını taşıyan tren yaptı. Tren tıpkı Nuh'un Gemisi'nde olduğu gibi afetlere karşı insanları koruyacak bir yer olacaktır. Dışardaki dondurucu soğuk tüm insanlığı yok eder. Hiç durmayan ve sonsuz bir enerji kaynağına sahipmişçesine işleyen tren ise raylar üzerinden dünyayı dolaşır.

Trenin inşası bu kurtuluş trenine binmek için yüksek paralar ödeyen aşırı zenginler sağlar. Zenginlik sıralamasına göre birinci, ikinci, üçüncü sınıf yolcular vardır. Ancak son anda biletsiz yolcular da zorla trene biner ve *Kuyruk* insanlarını oluşturur. Hem dizide hem de filmde *Kuyruk*' insanları ki toplumun en alt seviyesindekiler, trendeki adil olmayan düzene isyan ederek lokomotiv-

fin kontrolünü ele geçirmek üzere devrimci ayaklanma başlatır.

Kuyruk' takilerin hamamböceğinden yapılmış protein çubukları ile beslendiğini, birinci sınıfın ise gece kulübünden tutun havuza kadar imkanları olduğunu barda eğlenip gerçek et yiyebildiklerini görüyoruz. Filmdeki önemli bir ayrıntı o zor koşullarda *Kuyruk*'ta yaşayan insanların arasından seçilen ve çeşitli hizmetleri için eğitileceği söylenen çocukların aslında eskiyen motor parçalarının yerine küçük boyutları nedeniyle '*yedek parça*' olarak kullanıldığı ortaya çıkıyor. (Diziden biraz farklı olarak.)

bir ütopyanın devamı için çocukların acı çekmesi mi gerekli?

Trenin yürüyüp gitmesi, hayatın normalmiş gibi akması, motor dairesinde acı çeken çocuklarımızı bağli? **Ursula K. Le Guin** de *Omelas*'i *Terk Edip Gidenler*'de benzer bir hikâyeyi anlatmıyor mu? Bir ütopyanın devamı, her gün acı çekmesi zorunlu bir çocuğun varlığına bağli! Tıpkı büyük savaş kartellerinin gezenin çocuklarının mutsuzluğuna rağmen her gün daha fazla kazanmasının normalleşmesi gibi... Kitabı okuyup "*Olmur mu öyle şey?*" diye düşünenlere soruyorum: Olmuyor mu?

Global ekonominin yeni oyununun kurulması için çocukların babasız kalması, evlerinden olması ve acı çekmesi mi gerekli?!

bilim kurgu anlatma şansım olsaydı...

Aslında mart ayı sayısına yazarken, 8 Mart nedeniyle bir kadın yazarlar seçkisi yapmak istemişim. Meselâ yılbaşında tüm arkadaşlarıma **Ursula K. Le Guin** kitapları hediye eden arkadaşım bana *İçdeniz Balıkçısı*'nın geldiğini, Metis Yayınları'ndan çıkan kitabı elime aldığım da, kadın bir yazarın kitabının Metis Edebiyat Yayın Yönetmeni **Müge Gürsoy Sökmen** tarafından yapıldığını, kapak illüstrasyonunun **Emine Bora**, çevirisinin **Çiğdem Erkal Yeşilbademli** ceğerkleştirdiğini anlatacaktım. Hakkım saklı kalsın bir gün Le Guin'i daha farklı yazayım. Keşke bilim kurgudan bahsetme şansım varken size post-apokaliptik distopya yazmasaydım! Ama savaşı, erkekler dünyasının müzakereden ya da dilimizden düşmeyen *istişare* kavramından uzak kararlarını yaşıyoruz. Hani trenlerin önünde askerler bağırıyorsa "*Sadece kadınlar ve çocuklar!*"... Keşke dünya sadece kadınlar ve çocukların karar aldığı bir yer haline gelse! Hem de bir ütopya olarak değil... Dayanılım az kaldı!

“osmanlı imparatorluğu askerî kıyafetleri 1826-1922”

TARİH
YAYINLARI

Hisart Canlı Tarih Müzesi Kültür Yayınları'nın ikinci kitabı “Osmanlı İmparatorluğu Askerî Kıyafetleri 1826-1922” tarihe ışık tutuyor.

DÜNYA KİTAP
kültür-yaşam

Hisart Canlı Tarih Müzesi Kültür Yayınları'nın ikincisi, **Kadir Türker Geçer**'in kaleme aldığı “Osmanlı İmparatorluğu Askerî Kıyafetleri 1826-1922” kitabı okuyucularla buluştu.

Osmanlı İmparatorluğu, Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı dönemlerinde ordularımızın kullandığı kılık, kıyafet ve aksesuarlarına ilişkin bilgilere ulaşmak hususunda yayınlanmış eserlerin yetersizliğini gören Hisart Canlı Tarih Müzesi kurucusu **Nejat Çuhadaroğlu**, müzede sergilemekte olduğu orijinal eserler ve fotoğraf arşivi aracılığı ile kitap içeriğinin görsel olarak zenginleştirilmesine büyük katkı sağladı.

Konusu itibarıyla bugüne kadar yapılmış en geniş kapsamlı ve referans kaynak olan kitap, Türk Askerî Tarihi konusunda çalışma yapanlar, dönem filmi ya da dizisi çekecekler için de ciddi bir rehber niteliğinde.

Nejat Çuhadaroğlu kitapla ilgili yaptığı açıklamada şunları söyledi:

“Osmanlı İmparatorluğu Askerî Kıyafetleri 1826-1922 kitabımın da yayınlarımız arasında yer aldığını büyük bir gururla size duyurmak isterim. Tarihin doğru öğrenilmesi ve doğru kaynaklara ulaşılması açısından eşsiz

bir eser olduğu kanaatindeyiz. Gençlerin doğru tarih bilgisine erişimini sağlamak amacıyla da çalışmalarımız her geçen gün artarak devam edecektir.”

alanında ilk bütüncül inceleme

Millî Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Dekanı Prof. Dr. **Gültekin Yıldız**, “Osmanlı İmparatorluğu Askerî Kıyafetleri 1826-1922”nin arka kapağı için kaleme aldığı yazıda bu önemli çalışmayı şöyle anlatıyor:

“Elinizdeki kitap, yıllarını Osmanlı üniformalarını incelemeye vakfetmiş olan Kadir Türker Geçer tarafından Hisart Canlı Tarih Müzesi'nin destekleriyle hazırlanmış ve yayınlanmış, alanındaki ilk bütüncül modern incelemedir. Batılı anlamda düzenli bir ordu teşkilatı olarak 1826 yılında kurulan ve günümüz Türk Kara Kuvvetleri'nin zeminini oluşturan Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye'den

Cumhuriyet ordusuna kadar geçen bir asırda, askerî üniformalarımızın geçirdiği dönüşüm ve gelişim bu kitapta ortaya konulmaktadır. Üniformaların pek çok farklı bileşenini ve nişanlar dâhil tüm ayrıntılarını zengin görsel malzeme ile bize tanıtan bu kitap, yakıncığ Türk Askerî Tarihi meraklıları ve araştırmacılar için paha biçilmez bir başvuru eseridir.”

“Osmanlı İmparatorluğu Askerî Kıyafetleri 1826-1922”yi kaleme alan Kadir Türker Geçer, kitap için şöyle konuşuyor:

“Hisart Canlı Tarih Müzesi'nde hem üniforma hem de üniforma teferruatı açısından bugüne kadar ordumuz tarafından kullanılan kıyafetlerin tamamı mevcut. Hisart, Avrupa'daki müzelerin pek çoğundan içerik ve sergi tekniği bakımından daha zengin. Yaklaşık altı yıl bu kitap projesi için çalıştık.”

**OSMANLI İMPARATORLUĞU
ASKERİ KİYAFETLERİ (1826-1922),
KADIR TÜRKER GEÇER,
HİSART CANLI TARİH MÜZESİ
KÜLTÜR YAYINLARI, 559 S.**

karşılıklı sanat

Arkas Sanat ve Elgiz Müzesi, örneklerinin çoğalmasını beklediğimiz bir işbirliğine imza attı. Her iki kurumun eserleri, İzmir ve İstanbul'da karşılıklı sergilerde sanatseverlerle buluşuyor. Lucien Arkas ve Can Elgiz ile projelerini konuştuk.

mustafa kemal çolak

mcolak@dunya.com

Sanat dünyasının iki değerli ismi, Elgiz Müzesi ile Arkas Sanat önemli bir işbirliğine imza attı. Her iki kurum, koleksiyon takası yöntemiyle eserlerini İstanbul ve İzmir'de sergilemek için ortak bir proje geliştirdi.

İşbirliğinin ilk etabı, **Müjde Unustası**'nın küratörlüğünde Arkas Koleksiyonu'ndan derlenen 170 eserin İstanbul Elgiz Müzesi'nde sanatseverlerin beğenisine sunulmasıyla gerçekleştiriliyor. "Doğa, Bahçeler, Düşler" adı verilen sergide **Alfred Sisley, Mairice de Vlammick, Maurice Denis, John Atkinson Grimshaw** gibi Avrupa resim sanatının önemli temsilcilerinin eserlerinin yanı sıra **Hoca Ali Rıza, İsmail Hakkı, Nazmi Ziya Güran, Sami Yetik** gibi Türk ressamların peyzaj konulu eserleri yer alıyor. Sergide, tabloların dışında, cam objeler, ilk kez sergi imkânı bulan mobilyalar ile halılar da sanatseverlerle buluşuyor.

Takas işbirliğinin ikinci adımı 26 Mart tarihinde İzmir'de atılacak. Elgiz Koleksiyonu'ndan "Mitler ve Hayaller" temasıyla hazırlanan **Billur Tansel**'in küratörlüğünü yaptığı seçki, İzmir Arkas Sanat Merkezi'nde sanatseverlerle buluşturulacak.

"Karşılıklı sanat" aktivitesinde, klasik ve çağdaş dönemlerin seçkin eserlerinin, özgün yapılarıyla öne çıkan merkezlerde sergilenecek olmasının, uzun süre zihinlerde kalacak bir işbirliğini meydana getirdiğini düşünüyorum. Elgiz Koleksiyonu'ndaki çağdaş döneme ait eserlerin klasik ve sarayvari bir mekânda sergilenecek olması, diğer yandan da klasik eserlerin, halıların ve değerli cam objelerin de 'white cube' bir mekânda izleyicisi ile buluşması, seyredeğer bir uğraşı ortaya çıkarmış.

Emeği geçenleri alkışlarken, örneklerinin çoğalmasını dilerim.

**Lucien Arkas,
Can Elgiz.**

arkas, sonbahar halı müzesi ile karşılayacak

İstanbul-İzmir arası başlatılan sanat yolculuğunun ilk durağı, İstanbul Maslak'ta bulunan Beybi Giz Plaza'da Elgiz Müzesi'ndeyiz. Alanının ilk özel girişimi müzede, sanatın birleştirici gücünü ispatlarcasına karlı bir günün sabahında yan yana gelen insanlarla sıcak sohbet ediyoruz.

Elgiz Müzesi'nin kurucusu **Can Elgiz**, Arkas Sanat ile ortaya koydukları işbirliğinin öneminden söz ediyor. Temennisini, "Umuyorum sanata büyük emekleri geçen **Lucien Arkas ve Arkas Sanat**'ın kıymetli ekibi ile büyük titizlikle yürütmeye gayret ettiğimiz işbirliğimiz, yeni örneklerinin doğmasına yol açar" şeklinde açıklıyor.

Lucien Arkas için iş insanı kimliği kadar, sanat insanı yönüyle de bilindiğini ve takip edildiğini rahatlıkla ifade edebilirim. Hatta kamuoyu önüne iş kimliğinden çok sanat adına yürüttüğü çalışmalarla çıkmayı tercih ettiğini gözlemleyenlerdenim. Bornova'da geçen çocukluğunu, bahçeli evlerini anlatarak başladığı "Doğa, Bahçeler, Düşler" sergisi toplantısındaki konuşmasına, Arkas Sanat'ın 10. yılında 700 bin izleyicisiyle buluştuğunu dile getirerek devam ediyor.

Kendisi ile görüşmemde bir önemli sanat projesinden de söz ediyor, 77 yaşındaki Arkas. Çocukluğundan buyana, ailesinin özellikle annesinin kaynaklık ettiği bir motivasyonla halılara olan ilgisinden bahsederken, sözü önümüzdeki Eylül ayında açılışını gerçekleştirecekleri Halı Müzesi'ne getiriyor. Ulu Önder Atatürk'ün kaldığı Bornova'daki Matthey Köşkü'nün üst katında 'Arkas Halı Müzesi' için hazırladıklarını söylüyor.

Değerli bir halı koleksiyonuna sahip olduğu biliniyor Arkas'ın. Yakın zamanda bu konuda epey ses getiren projeler de geliştirmişti. Türk İslam Eserleri Müzesi'nde beş yıl önce gerçekleşen Kumkapı Halıları sergisi bunlardan biriydi. Serginin ardından Kumkapı halıcılığının, mümtaz ustaları ile birlikte öne çıkması yakından takip edildi.

Anadolu halıları ve Osmanlı saray halıları olarak iki ana tema çerçevesinde oluşturulan Arkas Halı Koleksiyonu, 16. yüzyıldan 20. yüzyıla uzanan döneme ait önemli örnekleri içeriyor ve dünyadaki önemli halı koleksiyonları arasında gösteriliyor.

Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Lucien Arkas, "İzmir'de Bornova, Göztepe ve Buca'da restorasyonları devam eden üç tarihi yapıyı daha sanat merkezine dönüştürüyoruz. Bu yılın sonuna doğru Bornova'da Matthey Köşkü olarak bilinen tarihi köşk Arkas Halı Koleksiyonu'nun sergileneceği kalıcı bir mekân olacak. Göztepe'de 100 yıllık, özel bir mimarisi olan köşk Arkas Resim Koleksiyonu'ndaki Türk ressamların eserlerini ağırlayacak. Buca'daki eski İzmir Valisi Rahmi Bey'in adıyla anılan köşkü de İzmir tarihi ile ilgili bir merkez olarak planlıyoruz" diyor.

Şerif katil çıkarsa!

Yazar **Jim Thompson**'ın ilginç bir yaşamöyküsü var. 1906'da Oklahama şerifi bir babanın oğlu olarak doğmuş. Baba, eyalet meclisine seçilmek için çalışırken zimmete para geçirdiği iddiası ile aile Teksas'a taşınmaya mecbur kalmış. Bu yaşananların Thompson'ın pek çok eserine etkiye bulunduğunu görüyoruz. Thompson, zeki ve çok okuyan bir genç olmasına, henüz 20 yaşına girmeden kısa öyküleri yayımlayabilmesine rağmen formel eğitime pek ilgi duymamış önceleri. Teksas'da otellerde bellboy olarak ya da petrol sahalarında işçi olarak çalışmış. Bu deneyimlerden sonra okula dönüp profesyonel olarak yazmaya başlamış.

Yaşamı boyunca 30'dan fazla roman yazan Thompson, hayattayken yeterince takdir edilememiş yazarlardan. Hollywood tarafında uyarlamaları yapılan filmler de umulduğu kadar olumlu eleştiriler almamış. Bunda biraz da eserlerinde istikrarlı bir çizgi yakalayamaması; hikâyelerinde olağanüstü bölümlerin vasat sayılabilecek kısımlarla iç içe geçmiş olma sıtken olabilir deniyor. *İçimdeki Katil*'in önsözünde de **Kubrick**'in bu yönde bir yorumu var.

Thompson, ancak 1980'lerden sonra yeniden basılan romanları ile daha geniş bir okuyucu ve hayran kitlesine kavuşmuş. Stanley Kubrick, **R.V. Cassil** gibi isimler tarafından coşkuyla sahiplenilmiş.

Thompson, genellikle gazetelerde okuduğu cinayet haberlerini birinci tekil şahsın ağzından yazarak kurgulamış hikâyelerini. Bu yazının konusu olan *İçimdeki Katil*'de de bu söz konusu. Teksaslı şerif yardımcısı Lou Ford'un kan dondurucu hikâyesini kendi ağzından dinler, gelişen ürpertici olayları onun gözünden görürüz.

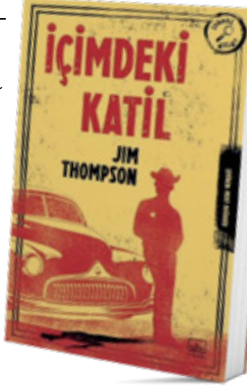
Saygın bir doktor babanın oğlu olan Lou, iyi aile çocuğu sayılabilecek eli yüzü düzgün, insanlara (ve hatta suçlulara) karşı saygılı, kasabada güvenilir bir isimdir. Babasının vefatı ve kardeşi Mike'in kaza sonucu olduğu söylenen şüpheli ölümü sonrası babasından kalan aile evinde tek başına yaşamaya başlar. Lou'nun geçmişi dair anlattıklarından in-

POLİSİYE VADİSİ

çiğdem sirkeci

sirkeci.cigdem@gmail.com

sanlara zarar verme eğiliminin küçüklüğünden beri var olduğu, babasının ilaçlarla bunu baskılamaya çalıştığı, çocukken bir kıza zarar verdiği ama kardeşinin suçu üstlendiği gibi bölük porçük bilgi kırıntılarına ulaşırız. Babasının bir doktor olmasını hayal ettiğini, onu kontrolü altında tutabilmek için eğitimini kendisinin üstlendiğini, yabancı dilleri, yüksek matematik, vücut kimyası gibi farklı konularda eğittiğini ve Lou'nun eğlence olsun diye kalkülüs problemleri çözdüğünü öğreniriz. Ne var ki Lou'nun zihni hastalıklı bir zihindir. İçinde senelerce kendi iradesiyle de baskıladığı vahşi, kardeşinin ölümünden sorumlu tuttuğu Chester ve Elmer Conway'le yolu kesişince uyanışa geçecektir. Anlatıcının aklı başında bir adam izlenimi bıraktığı bölümler yerini karanlık, kendi kendini manipüle eden bir caninin başrole geçtiği sahneler bırakacaktır. Bir seri katilin zihni gerçekten Lou Ford'un ki gibi mi işler, yazar bu kurgu dene kadar başarılıdır bunu bilmek, kestirmek mümkün değil ama okuyucuyu bu hasta zihnin içinde gezdirmek, onun neden böyle davrandığını anlamaya zorlamak düpedüz kıskartıcı bir meydan okuma değil de nedir? Üzerine düşünmeyi kolay kolay bırakamayacağınız bir kara roman.

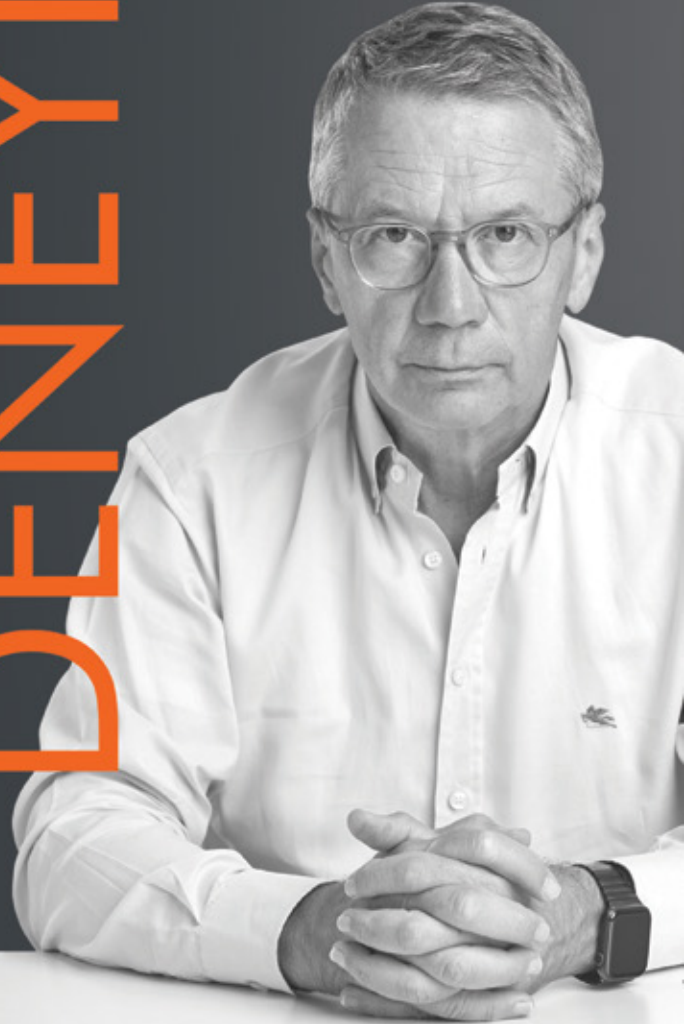

İÇİMDEKİ KATİL, JIM THOMPSON, TÜRKÇESİ: MERT DOĞRUER, İTHAKİ YAYINLARI, 224 S.

DENEYİMLER

ÖMER ARAS

insan paylaştıkça çoğalır

Ömer Aras'ın, altı yılı akademisyenlik, otuz yedi yılı bankacılıkla geçen iş hayatı deneyiminden süzülen yöneticilik ilkeleri bu kitapta...

Remzi Kitabevi

www.remzi.com.tr remzikitabevi RemziKitap

umudumuz tarım

Ali Ekber Yıldırım, kitabında tarım alanında ne olması gerektiğini, nasıl olması gerektiğini anlatırken çıkış yolunun tarımda olduğunun birçok kez altını çiziyor, “umudumuz tarımda sahip olduğumuz zenginlik ve insanlarımızdır” diyor.

“**T**arımda yeni bir dönem, yeni bir düzen var. Pandemi, iklim krizi, kendine yeterlilik, yasaklar, kısıtlamalar, korumacılık, yoksulluk bu döneme damgasını vurdu. Gıda egemenliğinin önemi arttı. Tarım potansiyeli ve üretimi yüksek olan ülkeler yeni tarım düzeninde ‘zengin ülkeler’ olarak adlandırılacak. Türkiye, iklimi, ürün çeşitliliği, kendine yeterli olma potansiyeli ile yeni tarım düzeninde önemli ülkeler arasında yer alabilir. Üretirse açlık, kıtlık olmaz. Üretmezse açlık da olur, kıtlık da. Ulusal politikalarla bu potansiyelini değerlendirmese dışa bağımlı, varlık içinde yokluk çeken bir ülke olur. Türkiye, yaşadığı ekonomik krizde tarımın gücünden yararlanmak yerine tarımı yok etmeye çalışıyor. Oysa çıkış yolu tarımda” diyor **Ali Ekber Yıldırım**.

Tarım konusunda Türkiye’nin en uzman gazeteci yazarlarının başında geliyor Ali Ekber Yıldırım. 1988’den bu yana gazeteniz DÜNYA’da. 1996’dan beri DÜNYA’nın kurucusu **Nezih Demirkent**’in yönlendirmesi ile yazdığı tarım yazılarında uzmanlaştı. “Yeni Tarım Düzeni/Pandemi-İklim Krizi ve Gıda Egemenliği” ismini verdiği son kitabı, geçtiğimiz günlerde Sia Kitap’tan çıktı. Bu çalışmasında bir önceki kitabı “Üretim Tüket”in izdüşümünü takip ederek bitek topraklara, müthiş bir tarım gücüne ve çeşitliliğine sahip ülkemizin, dış ülkelere bağımlılıktan kurtularak, ithalatını değil ihracatını artırarak ve çağdaş teknolojilerden yararlanarak tarım alanında nasıl öncü konuma gelebileceğinin, zenginliğini nasıl artırabileceğinin yollarını öneriyor.

Kitabının adında da vurguladığı gibi tarımda yeni bir dönem yeni bir düzen olduğunu belirten Yıldırım şöyle diyor:

“Gezege ni esir alan koronavirüs insanları eve hapsederek dünyayı büyük bir hapis haneye çevirince tarım ve gıdanın ne kadar önemli olduğu bir kez daha anlaşıldı. Tarımı değersizleştirmek için ‘10 TIR domates bir telefon etmiyor’ diyerek tarımı küçümseyenler, telefonun yenmediğini de görmüş oldu.

Dünyada yeni bir tarım düzeni oluşuyor. Yaygın deyimle artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Ülkeler tarıma bugüne kadar verdikleri destekten daha fazlasını veriyor ve vermeye devam edecek. Her ülke kendi olanakları ve potansiyeli ölçüsünde kendine yeterliliği temel politika olarak benimsiyor. Ulusal politika, korumacılık büyük önem kazandı. Gıdada değişen tüketim alışkanlıkları tarımsal üretimi yönlendiriyor. Artan lojistik maliyetleri nedeniyle yerelde üretim-yerelde tüketim, yakın komşularla ticaret daha ön plana çıktı. Tarım ve gıda üreticisi ülkeler petrol üreten ülkelerin yerini alıyor.

Türkiye, yeni tarım düzeninin gerektirdiği birçok koşula sahip. Kendine yeterlilik, ürün çeşitliliği, yerelde üretim, ihracat pazarlarına yakınlığı, iklimi, tahıl üretimi ve ticaretinin yoğunlaştığı Karadeniz’e (Rusya, Ukrayna, Kazakistan) olan yakınlığı, gıda sanayii ve daha birçok yönden önemli avantajları var. Bu avantajları değerlendirmek için zihniyet değişimi gerekiyor. Türkiye, tarımdan zenginlik üretecek politikalar uygulamalı.”

Yıldırım, tek başına üretim, tek başına sanayi, tek başına ihracat, tek başına ithalatı ele almanın tarımda sorunları çözmeye, potansiyeli değerlendirmeye yetmeyeceğini, önemli olanın o kesimler arasında bir koordinasyonun, işbirliğinin,

planlamanın sağlanması olduğunu söyleyerek şöyle devam ediyor:

“Üretimden tüketime kadar olan süreçteki her aşamada mutlaka bu koordinasyonun iyi sağlanması ve iyi yönetilmesi gerekiyor. Tarımda yaşanan sorunlar belli. Çözümler de belli. Yapısal sorunların yanı sıra güncel ve can yakıcı sorunların başında girdi fiyatlarının çok yüksek olması. Ozaman çözüm girdi fiyatlarını düşürecek adımlar atılmalı. Yeni tarım düzeninde, üreten, tarım ve gıda ürünlerinde söz sahibi olan, tarımdan zenginlik üreten dünyanın güçlü ülkesi olacak. Petrol üreten ülkelerin yerini gıda üreten ülkeler alacak. Tarımın kaynağı, rezervi de sonsuzdur. Bundan 12 bin yıl öncesinden bugüne kadar gelen bu zenginlik, doğayla, çevreyle dost bir üretim anlayışı ile geleceğe taşınması gelecek kuşaklar için son derece önemlidir.”

Zihniyet değişiminin önemine dikkat çeken Yıldırım, kitabında şöyle diyor:

“Zihniyet değişimine ihtiyaç var. Tarımda ülke potansiyelinin değerlendirilmesi, katma değer artışının sağlanması için öncelikle zihniyet değişimine ihtiyaç var. Tarımı, çiftçi, köylüyü, üretimi yok sayan, ithalat destekçisi anlayıştan kurtulmak gerekiyor.

Çağın zenginliği su ve toprak varlığıdır. Bu varlığa sahip olmak yetmiyor, korumak iyi yönetmek gerekiyor.”

Tarımı Planlamak ve Yönetmek, Tarımsal Dönüşüm, Hayvancılıkta Dönüşüm, Hazine Arazilerinde Tarım, Değerlendirilemeyen Zenginlik Coğrafi İşaret, İklim ve Tarım, Başka Ülkelerde Tarım Yapılmalı mı, Türkiye’nin Orman Zenginliği başlıklarından oluşan kitabı Ali Ekber Yıldırım, anne ve babası ile “tüm zorluklara, engellemelere rağmen üreten çiftçilere” adanmış. Yıldırım, kitabında tarım alanında ne olması gerektiğini, nasıl olması gerektiğini anlatırken çıkış yolunun tarımda olduğunun birçok kez altını çiziyor, “umudumuz tarımda sahip olduğumuz zenginlik ve insanlarımızdır” diyor.

YENİ TARIM DÜZENİ/PANDEMİ-İKLİM KRİZİ VE GIDA EGEMENLİĞİ,
ALİ EKBER YILDIRIM,
SİAKİTAP, 374S.

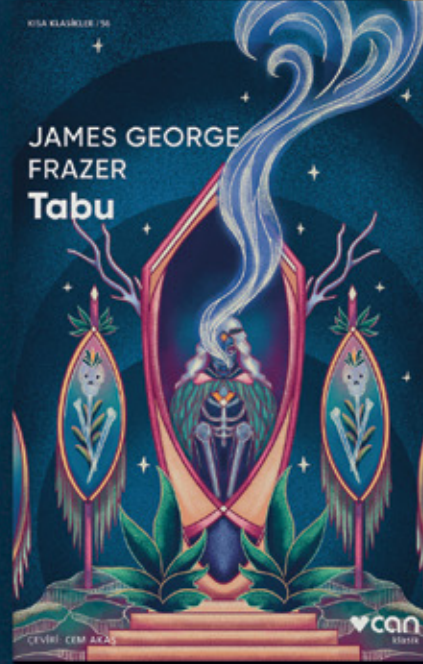
Hayvanlara Övgü

Michel de Montaigne

Deneme | 76 s.

Hayvan hakları savunuculuğunun tohumlarını atan metin.

Montaigne *Denemeler*'in bu bölümünde insanın üstün niteliklerle donatılmış olduğu kabulüne ve hayvanlar üzerinde tahakküm kurmanın meşru görülmesine meydan okuyor.

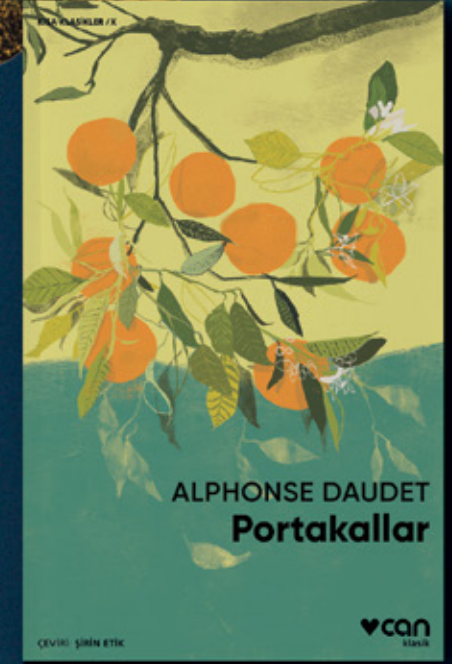
Tabu

James George Frazer

Düşünce | 88 s.

Anlam veremediğimiz kimi tuhaf davranış ve alışkanlıklar.

Modern etnografinin kurucusu James George Frazer, geleneklerine sıkı sıkıya bağlı toplumlar ya da âdetlerini yerine getirirken epey katılaşabilen kabilelerden öğrendiği anekdotlar eşliğinde, tabuların nasıl çalıştığını açıklıyor.

Portakallar

Alphonse Daudet

Öykü | 64 s.

Kasvetli Paris kışından sıcak ve cümbüşlü Cezayir yazına.

Daudet yağmurlu ve gri Paris'ten çiçek kokularıyla büyüleyen güneye, oradan turuncu lekelerle renklenmiş portakal bahçeleriyle Cezayir'e, hafızasında biriktirdiği anların resmini çizdiği bir yolculuğa çıkıyor.

Claude Gueux

Victor Hugo

Kısa roman | 48 s.

Hiyeroglif Masallar

Horace Walpole

Masal | 56 s.

Rappaccini'nin Kızı

Nathaniel Hawthorne

Öykü | 56 s.

Eski Prag Öyküleri

Jan Neruda

Öykü | 72 s.

Kırmızı Perde

Jules Barbey d'Aurevilly

Öykü | 64 s.

Sarı Duvar Kâğıdı ve Diğer Öyküler

Charlotte Perkins Gilman

Öykü | 120 s.

doğan selçuk

dsozturk@gmail.com

aile şirketlerinde bağımsız yönetim kurulu üyeliği

Üst düzey yönetici temini hizmeti sunan MY Executive, iş dünyasının nabzını tutarak hazırladığı referans yayınlar serisine üçüncüsünü ekledi. Kitapta serinin daha önceki yayınlarında olduğu gibi bir anket çalışmasının sonuçlarının yanı sıra konuyu derinlemesine ele alan röportajlar ve makaleler yer alıyor. **Tuncay Özilhan, Murat Ülker, Ümit Boyner, Simone Kaslowski, Perihan İnci, Orhan Turan, Feyyaz Ünal** gibi iş liderleriyle yapılan röportajlar, aile şirketlerinin başarılarının sürdürülebilirliğine katkı sağlayacak, tecrübe edilmiş öneriler sunuyor.

Kitapta ayrıca **Aclan Acar, Dr. Tamer Saka, Hürşit Zorlu, Ahmet Dördüncü, Dr. Yılmaz Argüden** gibi duayen profesyonel yöneticilerin; yönetim kurullarının doğru oluşturulması ve etkili çalışması konusundaki görüş ve değerlendirmeleri bulunuyor.

Kitabın ilk bölümünde, 121 aile şirketinin katıldığı anketin sonuçları yer alıyor. Anket sorularına alınan yanıtlar, ülkemizde belirli bir ölçekteki aile şirketlerinin yönetim kurulu yapısına dair bir genel durum tablosu ortaya koyuyor. İş liderlerinin görüş ve değerlendirmeleriyle zenginleştirilen bu bölüm, aile şirketleri için önemli bir referans kaynağı.

Ankette yönetim kurulu üye sayısı, yönetim kurulunun yapısı, bağımsız üye sayısı ve bağımsız üye seçimindeki kriterler, kadın üye sayısı, yönetim kurulunun çalışma şekli, komitelerin olup olmadığı, yönetim kurulunun fonksiyonları, danışmanların hangi fonksiyondan geldiği, yönetim kurulu üyesi seçiminde aranan kriterler, yönetim kurullarının etkinliğinden duyulan memnuniyet vb. konulara dair sorular yer alıyor.

Kitabın 'Görüşler ve Değerlendirmeler' adı verilen ikinci bölümü ise iş dünyası

liderleriyle yapılan röportajlardan, uzun yıllara dayanan uzmanlıklarıyla öne çıkan profesyonel yöneticilerin, akademisyenlerin ve ekonomi basınının önemli kalemlerinin makalelerinden oluşuyor. Bu yazılar; başarılı şirketlerin yönetim kurulunda çeşitliliği ve kapsayıcılığı nasıl sağladığının ipuçlarını sunuyor.

Sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüm gibi şirketler için önemi her geçen gün daha da artan konuların nasıl ele alınması gerektiğinin ortaya konduğu kitapta, bağımsız üyelerin yönetim kurulu yapısına ve böylece şirkete sağladığı katma değeri yükseltmenin yolları anlatılıyor. Aile şirketlerinin sürdürülebilir başarısı için kritik önem taşıyan birçok konuya ilişkin detaylı bilgiler içeren kitap, farklı sektörlerden farklı ölçeklerdeki birçok aile şirketini başarıya taşıyan tecrübeleri yansıtıyor.

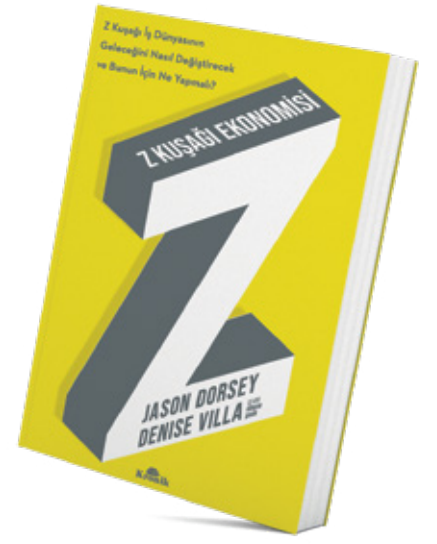
AİLE ŞİRKETLERİNDE BAĞIMSIZ YÖNETİM KURULU ÜYELİĞİ, LEVENT GÜRÜN (EDİTÖR), MY EXECUTIVE, 184 S.

z kuşağı ekonomisi

Kuşak Değişimleri Merkezi kurucuları Dr. **Denise Villa** ve **Jason Dorsey**, yaptıkları onlarca araştırmadan ve yüzlerce firmaya verdikleri danışmanlık hizmetinden yola çıkarak kaleme aldıkları kitapta Z kuşağı nedir? İşverenler, pazarlamacılar ve satış yöneticileri neleri bilmeli? ve de en önemlisi, liderler şimdi ne yapmalı gibi? sorulara yanıtlar sunuyorlar. Z kuşağının iş dünyasının geleceğini değiştirdiğini ve günümüz işletmelerinin ise onlara ayak uydurmaya çalıştığını ifade eden yazarlara göre, önceleri iş dünyasının sadece hedef kitlesi olan Z kuşağı artık bu dünyanın aktörü haline geldi.

Z kuşağının idrak edebilmek için onları nelerin şekillendirdiğini, iş ve geleceği nasıl biçimlendireceklerini ve iş dünyasının bu kuşağın yeteneği, etkisi, enerjisi ve potansiyelinden en iyi şekilde nasıl yararlanacağını ortaya koyan yazarlar, dünya genelindeki Z kuşağının değişik üyelerinden doğrudan topladıkları ilk el verileri, deneyimleri ve hikâyeleri paylaşıyorlar.

Z kuşağının ucuz mobil teknolojilere erişiminin, şimdi veya ileride çalışacakları veya müşterisi olacakları kurumlarla olan ilişkilerini nasıl biçimlendirdiğini değerlendiren yazarlar, bu kuşağın davranış biçimlerinin ardındaki faktörleri de inceliyorlar. Bunlar, Z kuşağının para, eğitim, harcama, çalışma, kariyer ve daha birçok konudaki görüşlerinin ardında yer alan "nedenler". Bu faktörler Z kuşağının

dünya görüşleri ile bu kuşağın eylemlerinin ve etkileşimlerinin tesir ettiği herkesin karar alma süreçlerini şekillendiriyor. Binlerce gençle yaptıkları görüşmeler sonucunda bir "kuşak modeli" ortaya koyan yazarlar, Z kuşağının alışveriş alışkanlıklarına, marka seçimlerine, eğitim, çalışma ve hatta emeklilik planlarına kadar çok çeşitli konularda neler düşündüklerini ve nasıl aksiyonlar aldıklarını meydana çıkarıyorlar.

Villa ve Dorsey Z kuşağı kurumlar ve liderler için önemli iki alanda inceliyorlar: Müşteri olarak Z kuşağı ve çalışan olarak Z kuşağı.

Z kuşağının müşteri olarak en fazla nelerin etkilediğini, Z kuşağının alışveriş ve harcama hakkında neler düşündüğünü ve perakende, dijital ve mobil alışverişin nerede birleştiklerini ortaya koyan yazarlar, ayrıca Z kuşağının mevcut harcama kalıplarından başlayarak ileriki yıllarda daha fazla etkili olacakları pahalı ürün pazarını nasıl şekillendireceklerini inceliyorlar.

Çalışan olarak Z kuşağında ise, araştırmacıların ve bu kuşağın, işverenlerden, kariyerden ve iş deneyiminden neler beklediklerine ilişkin söylediklerini ele alıyorlar. Kariyerlerinin başlangıcından yetenek gelişimine, yöneticilikten liderlik basamaklarına kadar Z kuşağındakilerin nasıl işe alınacağı, işte tutulacağı, bu kuşağın işyerinde nasıl eğitilip motive edileceği gibi konuları inceleyen yazarlar, uzlaşma sağlamak adına iki tarafın da tavizler verdiğini ancak orta ve uzun vadede yaşanan bu dönüşümün tamamen Z kuşağının lehine olacağını iddia ediyorlar.

Z KUŞAĞI EKONOMİSİ, JASON DORSEY / DENISE VILLA, TÜRKÇESİ: GÖKÇEN ŞAHİN, KRONİK KİTAP, 304 S.

sözcüksüz şahane kitaplar

Bu ay iletisini yalnız görsel dille anlatan, kitabı inceleyen çocuğun kendi öyküsünü oluşturup anlatmasına alan açan sessiz/sözcüksüz üç kitap tanıtacağım.

Türkiye'de çocuklara sunulan sözcüksüz/sessiz kitapların sayısındaki artış sevindirici bir olgu olarak dikkat çekiyor. Bu ay iletisini yalnız görsel dille anlatan, kitabı inceleyen çocuğun kendi öyküsünü oluşturup anlatmasına alan açan sessiz/sözcüksüz üç (silent book – literatürdeki terimi) kitap tanıtmak niyetindeyim.

İlk ikisi Bilgi Çocuk tarafından yayımlanmış, bravo Bilgi Çocuk, nefis seçimler.

gölde

Gölde kitabı ile başlamak isterim. İlk kez tanıdığım çizer **Geraldo Valério**, lisans ve yüksek lisansını Brezilya'da tamamlamış halen Kanada'da yaşamakta olan bir yazar-çizer. Net üslubu, aydınlık renk kullanımı ve yalnız gerektiği kadar verdiği detaylarla çocukları hızla öykünün içine alabiliyor. Üç yaşındaki torunum ile bu kitabı inceledik. Öyküyü izlemekte ve oluşturmakta hiç zorluk çekmedi. Öykünün kahramanı küçük bir erkek çocuk. Karşılıklıki sayfaya yayılmış bir resim ile köpeğini tasmaından tutmuş bir ormandailerleyen bir erkek çocuk görüyoruz. Ormanın derinliklerinde ilerleyip masmavi bir göle geliyorlar. Göldeyüzen kuğuları görüp birinin gagasını okşamakla kalmıyorlar, kuğunun sırtına da biniyorlar. Keyifle gezinirken köpek kıyıda başka köpekler görüyor. Heyecanlanıyor. Çocuk köpeğin tasmaısını çözüp köpeği kıyıya salıyor salmasına da boş kalan tasmaıyı kuğunun şaşkın bakışları altında kuğunun boynuna bağlıyor.

Çocuk yeni bir arkadaşı var sanırken her şey değişiyor. Değişimi önce kararlar renklerle bize haber veriyor. Boynu tasmalı kuğu uçmakta olan arkadaşlarını izlemek istiyor ancak mümkün değil. Dönüp çocuğa bakıyor, gözünde bir damla yaş ve çocuk da kuğuya bakıyor gözünde bir damlaya. Doğayı kendimizle zularımızla görebilmek istediğimizde bir sonucu olacağım teki sözcük kullanmadan, tek öğüt vermeden anlatmış Geraldo Valério. Diğer sahnede çocuğun tasmaıyı göle atışını izliyoruz, renk gerigelmeye başlıyor. Renk renk iki karşılıklı sayfada çocuk ile kuğunun vedasını, kıyıda çocuğu beklemekte olan köpeği izliyoruz. Son sahnede uçarak arkadaşlarının yanına giden kuğunun sürüye katılmadan önceki son vedası var. Dostluğunun tasmaya gerek olmadığını, sevgi bağlarının her türlü tasmadan daha güçlü olduğunu sevinçle anlıyoruz. Hem iletisi, hem çok net resimleniş, hem doğaya saygının ustaca sezdirilişi bakımından şahane bir katkı oluşturuyor. Dilerim okuru çok olur.

ama o zaman elma ağacı büyür müydü?

Yine Bilgi Çocuk'tan bir sessiz kitap ile devam edeceğim: *Ama O Zaman Elma Ağacı Büyür müydü?* **Alé Abreu** ve **Priscilla Kellen** öyküsünü birlikte kurgulayıp uygulamışlar. Ancak kitabın ilk ilhamı Kellen'in bir şarkısından gelmiş ki bu şarkının sözleri kitabın en başında yer alıyor.

Ama o zaman elma ağacı büyür müydü? / Ama o zaman elma ağacı yetişir miydi? / Ama o zaman tohum yeşerir miydi? / Elma ağacı büyür müydü? / Elma verir miydi?

Eğer tohum kalsaydı tek başına, / Yeter miydi elmanın var olmasına? / Sonra da dönüşecek tohuma, / Acaba bu yetecek mi yarınlara?

Acaba bu yetecek mi yarınlara? sorusu kitap aracılığı ile hepimizin kendimize sorması gereken bir soru. Öykü de bu soruyu sormamızı için adım adım açılıyor. İlk sayfada piknik yapan bir baba kız, sonraki sayfada piknikçiler geri dönerken tek bir elma koçanı bırakmışlar geride. Ancak baba omuzunun üstünden geriye baktığında o tek koçanı fark ediyor. Geri dönüyorlar. Küçük kız koçanın yerleşebileceği gibi bir yuva yapıp, can suyunu da veriyor. Bu sahne bize ebeveynlerin gelecek adına çocuklarına verebileceği değerler olduğunu düşündürüyor.

Tekrar geldiklerinde orda artık bir fide var. Küçük kız da genç kız oldu olacak, büyümüş. Mevsimler geçiyor, elma ağacı büyüyüp çiçeklenirken kız ve babası da yaş alıyorlar. Ağaç meyve verdiğinde altında genç kız ve sevdiği var; bir de minik köpek. Zaman geçiyor, tekrar elmalar oluyor. Bu sefer baba tekerlekli sandalyede ve artık dallarında bir kuş yuvası gelecek nesle işaret ederken, elma ağacının ufkundaki büyük gökdelen-

ler de doğanın işgal edilmesini sezdiriyor. Ne yazık ki ağacın altı çöp dolu. Üstelik orada boş bir çöp sepeti olmasın karşın yer çöp dolu.

Sanatçılar, çağımızda insanın duyarlılık yitimini bize başarı ile hissettiriyorlar. Sona doğru yaklaşırken elma ağacı büyük bir fırtınaya dayanamamış, yıldırım, ağacı kavurup bırakmış. Elma ağacının altında bu kez baba yok. Kız ve oğlu var. Küçük çocuk, kuru elma ağacının altına bir dikim yaparken resmedilmiş tıpkı seneler önce annesinin yaptığı gibi. Son sayfa çocuğu yalnız gösteriyor. Diktiği fide büyümekte. Karşıda şehir bütün görkemi ile gözüküyor ve artık kurak ve gri değil. Yeşillenme başlamış. Çocuk eski elma ağacının kütüğünün üstüne oturmuş flüt çalmakta. Son sahne bize umut açılıyor. Bir duyarlı hareketin çevreyi iyileştirici etkisini sezdiriyor. Hepimizin yeşil bir çevre için yapabileceğimiz eylemler olduğunu hissettiriyor. Sözüün özü nasihat etmeden doğaya sahip çıkan onu yok etmek değil de çoğaltmak için eyleme geçin diyor.

gizemli evde bir çocuk

Son tanıtacağım sessiz kitap *Gizemli Evde Bir Çocuk*, Nito Kitap yayını, **Maja Kastelic** tarafından yaratılmış. Sloven sanatçıyı ilk kez görüp çok etkilendim. Öykü, merak ve arkadaşlığa bir kutsama gibi tasarlanmış. Küçük sevimli bir oğlan bastıran geceden önce eve varmaya çalışırken açık bir kapıdan bakan bir kedi görüyor. Kediyi izliyor ancak kedinin gittiği yolda resimler var. Belli ki çocuk resimleri bunlar. Çocuk bir taraftan kediyi izlerken, diğer taraftan önüne çıkan resimleri topluyor. Nihayet yolun sonuna vardığında masa başında resim çizen bir kız çocuğu ile karşılaşılıyor ve sonrasını izleyin görün. Hangi detaya bakacağımı şaşırdım. Sanatçının ışığı kullanma biçimine ve okurun gözünü yönlendirmesine hayran kaldım. Öykünün sadeliği 3-8 yaş grubuna çok keyifli okuma zamanı vaat ediyor. Hinka Smrekarja Ödülü'nü almış bu kitapla mutlaka tanışmanızı öneririm.

Yazıyı sonlandırırken, **Orhan Murat Arıburnu**'nun *Bu Ağaç Başka* şiiri ile veda edeyim. Sevgiyle, kitapla, doğayla kalın.

Ağaç! // Ne kadar güzelsin / Ne kadar başka / Yaşamak isterdim dallarında / Adarsam, / Sana adarım kendimi / Büyürüm meyvalarında. / Ağaç! / Ne kadar güzelsin / Ne kadar başka!

ayfergürdalunal

ayferunal53@gmail.com

30 YIL
ÖNCE

farukşüyün

faruksuyun@dunya.com

DÜNYA KİTAP
kültür-yaşam

1992'de konuştuğumuz olan edebiyatçıların çoğu maalesef bugün hayatta değil. Onları çok özliyorum. Hep beraber kaldığımız otel ise Yalova depreminde yıkıldı.

22

MART 2022

1992 yılında "dünya kitap" işbirliği ile yalova'da kültür sanat şenliği yapılmıştı

Yalova Belediye Başkanlığı ve derginiz DÜNYA Kitap işbirliğiyle gerçekleştirilen Yalova Kültür Sanat Şenliği 30 yıl önce edebiyat dünyasının ünlü isimlerini bir araya getirmişti. Etkinliğin o tarihlerdeki DÜNYA Gazetesi'nde yayınlanan haberi şöyleydi:

DÜNYA Kitap dergisi işbirliğiyle gerçekleştirilen Yalova Kültür Sanat Şenliği dün sona erdi. Bir hafta boyunca kültür-sanat ağırlık olarak gerçekleştirilen şenlik, Yalova Belediye Başkanı **Cengiz Koçal** ve Başkan Yardımcısı **Şükrü Kaya Dalkılıç**'in Bad Godesberg parkındaki sanat sergilerini açışıyla başladı. Aynı gün DÜNYA Kitap standında **Aziz Nesin** kitaplarını imzaladı. Bad Godesberg parkında ay sonuna kadar sürecek sergileri bugüne kadar 20 bin kişi gezdi. 19 Temmuz Pazar günü Yalova'nın kurtuluşu kutlandı. Bu çerçevede THK uçakları gösterileri yaptı, uçuş balonu ve delta-plan gösterileri ilgiyle izlendi. Yine aynı kapsamda bisiklet yarışları vardı.

Çınarlı Park'ta saat 21.30'da başlayan **Faruk Şüyün**'ün **Aziz Nesin**'le söyleşisi kalabalık bir katılımcı topluluğunca izlendi. Nesin, edebiyattan özel yaşamına geniş yelpazedeki sorularını yanıtladı. Bu arada izleyiciler de **Aziz Nesin**'e elliye yakın soru yöneltti.

20 Temmuz Pazartesi günü Çınarlı Park'ta yapılması gereken **Rufat Ilgaz** söyleşisi yazarın ağır rahatsızlığı dolayısıyla Cide Hastanesi'nde yatması nedeniyle iptal edildi.

İlçedeki hava muhalefetine rağmen etkinlikler düzenli ve verimli bir şekilde sürdürüldü.

21 Temmuz Salı gecesi önce Bad Godesberg Parkı'nda **Talip Apaydın, Mehmet Başaran, Mahmut Makal** ve Bursa'dan gelen **Nadir Gezer, İhsan Ürel, Ahmet Önen, Ramis Dara** kitaplarını imzaladılar. DÜNYA KİTAP standındaki bu imzadan sonra Çınarlı Park'ta Köy Enstitüleri Gecesi yapıldı. **Talip Apaydın, Mehmet Başaran, Mustafa Ekmekçi, Mahmut Makal**'in katıldığı etkinlikte **Aytaç Yörükaslan** da şiirler okudu.

Yalova Kültür Sanat Şenliği'ne katılan konuklar Yalova Belediye'sinin tahsis ettiği araçlarla çevre ilçelere giderek oradaki sanatçılar ve halkla tanışarak gündüzlerini değerlendirdiler. Bunların en ilginçlerinden birisi **Hayrettin Karaca**'nın içinde 7.000'in

üzerinde bitkinin yaşadığı çiftliğine yapılan geziydi. Karaca burada konuklara bilgi verdi ve dünyanın dört bir yanından gelmiş bitkileri tanıttı. 12 yıl önce kendi olanaklarıyla kurduğu ve yirmi dört milyar lira harcayacağı bu alan şimdi dünyanın önde gelen arboristörleri arasında.

22 Temmuz Çarşamba günü DÜNYA Kitap standında **Atilla Birkiye, Mario Levi, Talip Apaydın, Mehmet Başaran, Refik Durbaş**'ın imza günleri vardı. Daha sonra Çınarlı Park'ta Nâzım Hikmet'i Anma Gecesi yapıldı. Türk Edebiyatı'nın farklı kuşaklarını temsil eden konuklar; **Talip**

Apaydın, Mehmet Başaran, Melisa Gürpınar, Tuğrul Tanyol, Adnan Özer Nâzım Hikmet'in Türk edebiyatındaki yerini anlatırken büyük şairin şiirlerini de okudular. İstanbul Şehir Tiyatrosu sanatçılarından **Aytaç Yörükaslan**'ın Nâzım'dan şiirler seslendirdiği toplantı **Atilla Birkiye** yönetti.

23 Temmuz Perşembe akşamı Yalova'da olması gereken **İlhan Selçuk**, Cumhuriyet Gazetesi ile İmar Bankası'nın borç tasfiye çalışmalarının başında olduğu için gelemedi. Aynı gece **Refik Durbaş, Melisa Gürpınar, Adnan Özer**'in katıldıkları ve **Faruk Şüyün**'ün yönettiği şiir matinesi yapıldı. Edebiyatımızın tanınmış şairlerinin şiirlerini seslendiren **Aytaç Yörükaslan** dı.

24 Temmuz Cuma akşamı festivalin son gününde Bad Godesberg Parkı'nda karikatüristlerimiz **Mustafa Eremler (Mıstık), Yurdağın Göker, Muhittin Köroğlu** karikatür üzerine yaptıkları açıklayıcı konuşmalarla birlikte bir de karikatür sergisi açtılar.

Ve Yalova'da bir festival daha böyle geçti...

simon bolivar senfoni orkestrası iş sanat'ta

Venezuelalı orkestra şefi ve eğitmen José Antonio Abreu tarafından bir sosyal dönüşüm hareketi amacıyla kurulan "El Sistema"nın yetiştirdiği müzisyenlerin oluşturduğu dünyaca ünlü Venezuela Simon Bolivar Senfoni Orkestrası, 6 ve 7 Nisan'da gerçekleştireceği iki konser ile İş Sanat'ın sezon programında yerini aldı.

KÜLTÜR YAŞAM

tekfen filarmoni 30. yıl konserleri

Kuruluşunun 30'uncu yılında Tekfen Filarmoni 2022 yılı ilk konserlerini 23, 24 ve 26 Mart tarihlerinde İzmir, Ankara ve İstanbul'da veriyor. Aziz Shokhakimov yönetimindeki orkestra, Ukraynalı ünlü piyanist Alexander Romanovsky'yi ağırlayacak. Tekfen Filarmoni 23 Mart Çarşamba günü İzmir Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde, 24 Mart Perşembe günü Ankara CSO Ada Ankara'da ve 26 Mart Cumartesi günü İstanbul Zorlu PSM Ana Salon'da birer konser verecek. Konserlerin programında Sergey Prokofyev'in Romeo ve Jülyet Süitleri'nden seçkiler ve Sergey Rahmaninov'un 2 No'lu Do minör Piyano Konçertosu alacak.

kitaplı kalın / faruk şüyün

Ocak ayı, Çukurova bölgesindeki kitap tutkunları için çok özel günlere sahne oldu. Tüyap Adana Fuarı tarafından düzenlenen Çukurova 14. Kitap Fuarı, iki yıllık bir aradan sonra Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'nde 10 gün boyunca kitapseverleri sevdiği yazarlar ve yayıncılarla buluşturdu. Derginizin çıktığı bugün ise Bursa 19. Tüyap Kitap Fuarı kapılarını açıyor. 20 Mart'a kadar sürecek olan etkinlik, her zamanki gibi Tüyap Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştiriliyor. Aralık ayında ise özlemler beklediğimiz İstanbul Kitap Fuarı'nda buluşacağız.

Çukurova Kitap Fuarı'nın açılışında bir konuşma yapan Türkiye Yayıncılar Birliği Başkanı **Kenan Kocatürk**, pandemi nedeniyle kitap fuarlarından ayrı geçen iki senenin sektör açısından önceki yıllara göre çok daha zor olduğunu belirtti. Kitap üretiminde beklenen artışın yine yaşanmadığını, üretimin yerinde saydığını söyleyen Kocatürk rakamları verirken "Yayıncılık sektörünün

bir yıllık üretim verilerine göre 2021 yılında toplam 438 milyon 679 bin 864 adet kitap üretilerek satışa sunuldu. 2020 yılı ile karşılaştırıldığımızda yüzde 1,26 oranında küçük bir artış var" dedi.

Geçtiğimiz haftalarda edebiyat dünyası peşpeşe ölümlerle sarsıldı. Türk Kütüphaneciler Derneği eski Genel Başkan Yardımcısı, yazar ve araştırmacı **Aydın İleri**'nin ardından **İ. Mert Başat, Salih Bolat, Sina Akyol**'u kaybettik. Ailelerine ve okurlarına başsağlığı diliyoruz.

Bizi acıya boğan bu vefat haberlerinin sonra olumlu şeylerden de bahsetmek istiyorum. İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSVA) tarafından, **Talât Sait Halman** anısına nitelikli edebiyat çevirilerini desteklemek amacıyla başlatılan Talât Sait Halman Çeviri Ödülü 2021 yılı sahibi **Süleyman Doğru** oldu. Seçici Kurul değerlendirmeleri sonucunda ödülün, **Mario Vargas Llosa**'nın 1981 tarihli çetrefilli, çok katmanlı tarihi romanı *Dünya Sonu Savaşı*'ni Türkçeleştirmekteki sabrı ve yaratıcılığı sebebiyle Süleyman Doğru'ya verilmesine karar verdi.

Bir diğer güzel haber, 5-7 Nisan 2022

tarihlerinde düzenlenecek Londra Kitap Fuarı'na, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve İstanbul Ticaret Odası'nın destekleri ve Türkiye Yayıncılar Birliği ve Basın Yayın Birliği'nin katkılarıyla ülkemizin ulusal stantile katılacak olması.

Ve bir soru: İstanbul hep arzu ettiğimiz ve sık sık yazdığımız gibi Dünya Kitap Başkenti olacak mı? Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), 2001 yılında dünya genelinde kitap okuma bilincini geliştirmeye yönelik programları teşvik etmek amacıyla kitap başkenti kavramını geliştirmiş, o tarihten buyana geçen süre içerisinde 22 farklı şehir birer yıl boyunca dünya kitap başkenti ilan edilmişti. Bir seneyi kapsayan unvan yılı içerisinde çeşitli program ve etkinliklerle bu kentlerde okuma bilinci ve alışkanlığının yaygınlaştırılması amaçlanıyordu. Nihayet İstanbul için de "kitap başkenti" adaylık başvurusu yapılıyor. 2024 yılı Dünya Kitap Başkenti adaylığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile birlikte Türkiye Yayıncılar Birliği tarafından gerçekleştiriliyor. Bir sonraki sayımıza kadar kitaplar hiç eksik olmasın raflarınızdan daima kitaplı kalın...

Kurucusu:
Nezih DEMİRKENT

İmtiyaz sahibi:
**NASIL BİR EKONOMİ MEDYA
HABER BASIN A.Ş.**

Yönetim Kurulu Başkanı:
Hakan GÜLDAĞ

Yayın Yönetmeni:
Faruk ŞÜYÜN
Yazı İşleri Müdürü:
Handan Sema CEYLAN

Görsel Yönetmen:
Ali BAYRAM

Reklam ve Etkinlikler Grup Başkanı:
Funda BAYKAL

Kapak Fotoğrafı: **Mehmet BARS**

**Yıl: 31 / Sayı: 365
11 mart 2022 cuma**

Yayın Türü: Yaygın süreli
Telefon: (0216) 440 24 00
e-mail: kitap@dunya.com

Rüzgârlı Bahçe Mah.
Cumhuriyet Cad. Gülsan Plaza No: 22
Kavacık - Beykoz / İstanbul

Baskı ve Cilt:
Radika Matbaa Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No:124 Bağcılar / İST.
Tel: (0212) 629 07 47- 629 01 57
SERTİFİKA NO: 46375

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

Kitaba getirilebilecek
en güzel eklerden biri.
Keyifli okumalar dileriz.

HEPİMİZİN ORTAK NOKTASI

ONLINE ALIŞVERİŞLERİNİZ İÇİN
kahvedunyasi.com